PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
UL Montecchi 6 PP 559

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 106 (11.829)

Trst, sobota, 5. maja 19

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER
8554 AA 60100200

Naši mladinci so vso noč stražili Kulturni dom

Slovenski izvoljeni predstavniki, člani kultu[illegible] športnih in drugih organizacij danes v Kulturnem domu

Spregovorili bodo predstavniki SSO, Slovencev videmske pokrajine, KPI, SKGZ, PSI in SSk
Priprave na množično zborovanje v Gorici

ENOTNO IN ODLOČNO V BOJU ZA NAŠE PRAVICE

Ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu

SHOD

slovenskih izvoljenih predstavnikov, članov slovenskih organizacij in ustanov.

Slovenski mladinci raznih organizacij in političnih prepričanj so stražili vso noč in bodo stražili tudi danes Kulturni dom v Trstu, da preprečijo morebitne provokacije pred današnjim velikim zborom slovenskih javnih delavcev. V Kulturnem domu se bodo danes zbrali slovenski izvoljeni predstavniki, člani slovenskih kulturnih organizacij, gospodarskih, športnih in drugih organizacij in ustanov. Zbrali se bodo skratka vsi oni, ki žele in na katerikoli način prispevati k razvoju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Zborovanje se bo pričelo v tržaškem Kulturnem domu ob 17. uri in na njem bodo spregovorili predstavniki Sveta slovenskih organizacij, Slovencev videmske pokrajine, Komunistične partije Italije, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, socialistične stranke Italije in Slovenske skupnosti. Na zborovanju bodo prebrali skupno zaključno izjavo in poziv vsem Slovencem, da se množično, enotno in borbeno udeleže zborovanja, ki bo v nedeljo, 20. maja, v Gorici na osrednjem trgu na Travniku ob 11. uri.

Poziv PSI

Člani slovenske komisije socialistične stranke in slovenski delegati zbrani na skupščini tržaške PSI pozivajo vso slovensko javnost na sodelovanje in na podporo pobudam Enotne slovenske delegacije še posebno v tem času, ko nekatere Slovencem nasprotne politične in družbene sile skušajo izrabiti vsak izgovor in vsako nejasnost za zavlačevanje rednega poteka parlamentarne razprave o globalni zaščiti slovenske manjšine.

Socialistična stranka je od svojega prvega zakonskega predloga do danes (kot dokazuje tudi soglasno sprejeta resolucija vseh delegatov na tržaški skupščini) v skladu z vso svojo tradicijo spoštovanja človečanskih pravic in človekove svobode zagovarjala nujnost, da je treba kmalu, pozitivno in demokratično zaključiti razpravo o vsebini globalnega zaščitnega zakona, ki mora vsebovati vse osnovne zahteve slovenske narodnostne skupnosti, predvsem pa ne sme ločevati in razdvajati Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski krajini na različne in s tem različno zaščitene področne skupine. Nihče ne zanika, da so zaradi političnih in zaradi zgodovinskih dogodkov v teku celega stoletja opazni tudi določeni različni pogoji življenja Slovencev v Trstu, v Gorici, v Benečiji, v Reziji in v Kanalski dolini. Toda nesprejemljivo in krivično je kaznovati Slovence iz teh predelov zaradi izbir, ki niso njihove, oziroma proti katerim so se vedno, jasno in tudi odločno upirali.

Zato socialistična stranka vabi vse svoje izvoljene predstavnike in vse svoje člane po raznih društvih in krožkih, pa tudi vse javne delavce, ki so blizu njenim političnim izhodiščem, da se v polnem številu udeležijo deželnega shoda, ki bo danes popoldne ob 17. uri v tržaškem Kulturnem domu.

Vse slovenske socialiste in somišljenike pa že zdaj vabimo na množično deželno manifestacijo, ki bo na Travniku v Gorici v nedeljo, 20. maja, dopoldne.

Pred razpravo o odloku v zbornici nepričakovana zaostritev KPI

RIM — V avli poslanske zbornice se je včeraj začela razprava o drugem protiinflacijskem odloku. Popoldne je vladna večina zavrnila 15 ugovorov glede ustavnosti odloka, ki so jih predstavili zastopniki opozicije.

Novost včerajšnjega dneva pa je predvsem novo »togo« stališče KPI. V četrtek so v okviru parlamentarnih komisij skoraj že dosegli sporazum, vladna večina pa je bila videti pripravljena na spremembo nekaterih točk v besedilu odloka. Točke so zadevale predvsem družinsko doklado in možnost izrednega finansiranja krajevnih ustanov. Včeraj pa je komunistična poslanska skupina dala jasno vedeti, da sporazum nikakor ni bil dosežen.

V svojem komunikeju pravi poslanska skupina KPI, da so bili rezultati, ki so jih dosegli v komisijah popolnoma nezadovoljivi. Komunistični poslanci sporočajo, da se ne morejo odpovedati nekaterim zahtevam: povračilo odvzetih točk draginjske doklade, zamrznitev pravične najemnine, potrebo po zaščiti realnih osebnih dohodkov tudi z davčnimi mehanizmi. V takem položaju, pravijo komunisti, ni dovolj, da vladna večina izjavi, da odlok ni »nedotakljiv«. Potrebno je še nekaj več, ker bo v nasprotnem primeru zadržanje komunistične partije nepopustljivo. Kaže pa, da vlada ni nikakor pripravljena popustiti

Kaj sedaj? Položaj je videti slejkoprej izredno zapleten. Po eni strani prihaja v vladni večini do izraza želja, da bi prišli do sporazuma s komunistično partijo. To zagovarjata predvsem Formica in Rognoni. Treba bi bilo popustiti nekaterim pomembnim komunističnim zahtevam in v zameno doseči odobritev odloka pred koncem meseca, da bi preprečili spopad v polni volilni kampanji za evropske volitve.

Drugi so proti takemu popuščanju. V večini marsikdo poudarja, da se vlada ni odrekla možnosti, da se spet zateče h glasovanju o zaupnici.

Včeraj dan Jugoslavije na sejmu Espomego

GORICA — Pomembna vloga sodelovanja v drobnem gospodarstvu med deželo Furlanijo - Julijsko krajino ter Slovenijo in Hrvatsko je bila izrečena včeraj v Gorici, kjer so v oviru dneva Jugoslavije na sejmu Espomego pripravili posvet o teh vprašanjih. Pobudo za to sta dali goriška trgovinska zbornica ter medobčinska gospodarska zbornica za severnoprimorsko območje iz Nove Gorice.

Po pozdravih najvidnejših predstavnikov gospodarskega življenja iz Slovenije in naše dežele, so številni referenti ocenili vse možnosti sodelovanja in iskanja novih poti, pri uresničevanju obmejnih sporazumov in nenazadnje tudi gospodarskega dela osimskega sporazuma. Ugotovitev, ki je izšla s posveta, je, da je bilo doslej premalo storjenega na tem področju in to upoštevajoč tudi dejstvo, da je treba prav v takem sodelovanju iskati kakovostnejšo bodočnost gospodarstva obmejnih dežel. Potrebno bo torej usmeriti v to večjo pozornost in gledati na sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo, oziroma med Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino kot na eno od redkih postavk, da se premosti trenutno stanje. Malo gospodarstvo to nalogo lahko izpolni, saj je tudi v sedanjem stanju, ki ni z rožicami posuto, potrdilo, da lahko zagotavlja določen razvoj in zaposlitveno raven. Podrobno o tem shodu in o dnevu Jugoslavije na goriškem sejmu Espomego poročamo na goriški strani.

POČASTITEV TITOVEGA SPOMINA

BEOGRAD — Včeraj ob 15. uri in 5 minut je vsa Jugoslavija obstala in z enominutnim molkom počastila svojega največjega sina, voditelja jugoslovanske revolucije, velikega državnika in človeka Josipa Broza Tita. Tisti čas so se oglasile ladijske in tovarniške sirene, ljudje so obmirovali na delovnih mestih, ulicah, tam, kjer so bili. Tako je Jugoslavija včeraj počastila Titov spomin ob četrti obletnici njegove smrti.

Takoj nato so delegacije federacije in oboroženih sil SFRJ, predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak, predsednik predsedstva CK ZKJ Dragoslav Marković, predsednica ZIS Milka Planinc, podpredsednik skupščine SFRJ Mirko Popović, predsednik zvezne konference SZDLJ Jovan Dejanović, predsednik sveta ZSJ Stojan Stojčevski, predsednik predsedstva zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV Bojan Polak in predsednik predsedstva konference ZSMJ Gordan Radman položili vence in cvetje na Titov grob.

90-letnica SKD Slavec

SKD Slavec iz Ricmanj prireja danes ob 19.30 osrednjo proslavo ob 90. obletnici svojega obstoja, potem ko so bile tudi pretekle dni v tem okviru razne prireditve, kot na primer odprtje zgodovinsko dokumentarne razstave

Prekinjena pogajanja za nove odbore v Trstu

TRST — Pogajanja med KD, PSI, SSk, PSDI, PRI, PLI in LpT za sestavo novih večinskih odborov na tržaški občini in pokrajini so bila na včerajšnjem srečanju prekinjena, če že ne povsem zaključena. KD je namreč zavrnila možnost izvolitve župana iz vrst LpT, kot so na zadnjem srečanju predlagali predstavniki laičnih in socialističnih sil, da bi premostili sedanje že dalj časa trajajoče politično in administrativno krizno stanje v tržaških krajevnih upravah. Križna veta KD in LpT, ki hočeta za vsako ceno iztržiti mesto tržaškega župana, sta torej zaenkrat ohromila nadaljnja pogajanja, o katerih ni moč predvideti kako se bodo iztekla. V prihodnjih dneh se bodo sestali predstavniki laičnih in socialističnih sil, v ponedeljek pa se bo sestal občinski odbor.

NA 5. STRANI

Zemljarič v Novi Gorici

TOLMIN — *Predsednik izvršnega sveta SR Slovenije Janez Zemljarič je včeraj dopoldne obiskal Tolminsko, popoldne pa je bil na obisku v novogoriški občini. Skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij si je ogledal gradbišče HE Solkan, kjer so ga seznanili z odpravljanjem posledic poplave spodnjih prostorov strojnice ter da bodo prvi generator pognali že konec julija letos, medtem ko bodo jeseni dokončali dela na zajetju Mrzlek.*

Zemljarič si je ogledal tudi gradbišče sabotinske ceste, ki bo dograjena do konca novembra ter se zatem s predstavniki družbenopolitičnih organizacij pogovarjal o gradnji avtocestne povezave med Vrtojbo in Razdrtim, o poteku pogovorov za kreditiranje gradnje tega zelo pomembnega objekta. (md)

Rop v banki v Ronkah

GORICA — Trije oboroženi in zakrinkani moški so včeraj, okrog 11.30 oropali podružnico Goriške hranilnice v Ronkah. Plen znaša po prvih ocenah okrog 12 milijonov lir. Roparji so se odpeljali s črnim golfom, ki je bil parkiran v bližini banke in kjer jih je najbrž čakal pajdaš. Avtomobil, ki so ga zlikovci pustili v Romianu, v neposredni bližini avtoceste, je bil pred kratkim ukraden v Gradežu.

Podružnico Goriške hranilnice v Ronkah so oropali že lani januarja.

NA 8. STRANI

Še vedno težave s Karamejevo nacionalno vlado

BEJRUT — Karamejeva vlada narodne enotnosti je še vedno v okrnjeni sestavi kljub prizadevanjem, da bi prepričali voditelja libanonskih šiitov Berija in predsednika progresivne socialistične stranke ter obenem voditelja druzov, da stopita v novo vlado.

Oba sta še vedno v Damasku, kar vzbuja upanje, da ju bodo Sirci na kak način prepričali. V Bejrutu že krožijo govorice, da bi lahko Karame povečal število ministrstev, da bi jih nekaj poveril Beriju in Džumblatu ter s tem povečal njuno težo na libanonskem političnem prizorišču.

Z dosedanjim razvojem dogodkov so v bistvu zadovoljni le suniti in deloma tudi maroniti, ki so dobili pomembne resorje; šiitom in druzom pa so ostale drobtinice. In prav šiiti in druzi so v zadnjem obdobju odigrali izredno vlogo v libanonski državljanski vojni. Druzi so izgnali falango iz Šufa, šiiti pa so postali dejanski gospodarji zahodnega Bejruta.

To pa se ni do sedaj odražalo tudi s politično težo obeh voditeljev, ki so jih postavili v ozadje, da sta se morala uveljavljati predvsem z odločnim nasprotovanjem takim kompromisom, ki bi oškodovali njuni skupnosti.

S sedanjo pat pozicijo pa sta oba postala za Karamejevo vlado življenjsko pomembna, saj brez njiju ni možnosti za spravo. Prav tako sta postala nenadomestljiva za Sirce, ki so sedaj pred končnim ciljem: doseči pomiritev in konec libanonske državljanske vojne. Damask pritiska torej na oba, da sprejmeta kompromis.

Odprta vprašanja libanonskega klobčiča pa bi morali začeti reševati, šele po utrditvi premirja in ko bo Karamejeva vlada polnopravno zavladala. Vsem se torej mudi, še največ pa civilnemu prebivalstvu, ki je sito devetletne bratomorne vojne in že napoveduje prve demonstracije v podporo sprave in miru.

Ob vsem tem pa se vsi strahoma ozirajo proti Tel Avivu, saj bi bila pomiritev nesprejemljiva za Izrael, ki bi lahko sedaj izkoristil zaplet s tremi izraelskimi funkcionarji, ki so jih libanonski vojaki izročili Sircem.

Nadaljuje se papežev obisk v Južni Koreji

Janez Pavel II. spet pozval k spravi V Seulu napetost po protestu študentov

SEUL — Včerajšnji drugi dan papeževega obiska v Južni Koreji se je pričel z mašo pred petinšestdesettisočglavo množico, ki se je zbrala v občinskem stadionu v Kvangdžuju na jugu države. Mesto je bilo maja 1980 prizorišče krvave policijske represije, ki je zahtevala najmanj 189 mrtvih. Prav na ta dogodek se je Janez Pavel II. vseskozi nanašal v svoji pridigi, v kateri je pozval k odpuščanju in spravi.

Papež se je nato podal na otok Soroko, kjer je obiskal zdravilišče za gobavce, ter se nato, vedno prek letalskih zvez, vrnil v prestolnico Seul, kjer je na nunciaturi sprejel diplomatske predstavnike iz vsega sveta. Govoril jim je o temeljnem nezaupanju, ki opredeljuje današnjo mednarodno politiko in iz katerega se rojevajo nasilje ter stalne grožnje svetovnemu miru. V tej zvezi je papež tudi obsodil atentat v burmskem glavnem mestu Rangunu, kjer je 9. oktobra lani našlo smrt 21 ljudi, med temi 4 ministri in 13 funkcionarjev južnokorejske vlade. Izrazil pa je tudi željo, da bi Severna in Južna Koreja našli pot do mirne združitve.

O korejskem vprašanju so včeraj spet zavzele stališče tudi kitajske oblasti, ki podpirajo zamisel o konfederativni združitvi. To bi med drugim zahtevalo pogajanja z ZDA, ki bi morale umakniti svoje čete iz Južne Koreje, kot je včeraj poudaril glavni tajnik kitajske komunistične partije Hu Yaobang, ki se prav v teh dneh mudi v Severni Koreji.

Danes bo papež obiskal mesti Taegu in Pusan ter jezuitsko univerzo v Seulu. Tu je ozračje dokaj napeto po predvčerajšnji protivladni manifestaciji študentov, ki jih je policija razpršila s solzilci.

London zanikal libijske vesti o orožju v britanski ambasadi

LONDON — Velika Britanija je včeraj kategorično zanikala predsinočnje libijske izjave, da so v poslopju bivšega britanskega veleposlaništva v Tripoliju odkrili pet pištol, nekaj municije, posode z bojnim plinom in plinske maske.

Bivši veleposlanik Velike Britanije v Libiji Oliver Miles je obtožil libijske oblasti, da so vso zadevo namenoma zrežirale. V krogih britanskega zunanjega ministrstva pa navajajo, da so orožje podtaknili Libijci »v smešnem poskusu povračilnega ukrepa« ob odkritju ogromnih količin municije v bivšem libijskem veleposlaništvu v Londonu. Isti krogi obenem navajajo, da ni bila prisotnost italijanskega veleposlanika, ki skrbi za britanske interese v Libiji, nobeno jamstvo. Veleposlanika so namreč libijske oblasti namenoma poklicale na veleposlaništvo, imele pa so dovolj časa, da so lahko orožje skrile v železno blagajno bivšega britanskega veleposlaništva.

Britanska vlada je že sporočila, da bi hotela poznati številke odkritega orožja. Na podlagi slednjih (vse pištole so zahodne izdelave) bi lahko ugotovili marsikaj zanimivega.

V Veliki Britaniji seveda nihče ne verjame v libijsko verzijo. Količine odkritega orožja so navsezadnje tako malenkostne, da bi jih lahko diplomati brez večjih težav spravili na varno. Da pa bi orožje pozabili v železni blagajni, ne pride na um nikomur, saj so med osebjem veleposlaništev tudi taki strokovnjaki, ki jim je diplomatska služba le za kritje.

Bivši britanski veleposlanik Oliver Miles je včeraj tudi zagotovil, da ni imelo britansko veleposlaništvo v Tripoliju nikoli neregistriranega orožja. Ob tem je Miles spomnil na dogodek, ko so pred časom do tal požgali jordansko veleposlaništvo v Tripoliju, libijska občila in agencija Jana pa so le navedli, da so demonstranti zažgali jordansko zastavo.

Britansko-libijska kriza zaradi umora neke policistke, ki je padla pod streli neznanca iz libijskega veleposlaništva v Londonu se torej nadaljuje. Vsa zadeva pa postaja sedaj skoraj komična, saj skuša nepredvidljivi libijski voditelj Gadafi zvreči vso krivdo na Britance, s tem pa vzbuja predvsem groteskne komentarje v vsem omikanem svetu.

SZ ne pristaja na kompromise o evroraketah

MOSKVA — Sovjetska zveza se ne bo vrnila za pogajalsko mizo ženevskih pogajanj, tudi v primeru, če bi Združene države Amerike znižale število svojih jedrskih raket v Zahodni Evropi.

S tako izjavo sovjetske tiskovne agencije TASS so pokopani upi vseh tistih, ki zahtevajo znižanje ameriških raket, da bi Sovjetska zveza pristala na obnovitev ženevskih pogajanj o evroraketah. Še več, TASS odkrito demantira vse tiste, ki trdijo, da bi lahko SZ pristala na kompromis in s tem obnovila ženevski dialog.

TASS je včeraj tudi odločno obsodila nizozemsko vlado, ki je pristala na namestitev novih ameriških raket. V medblokovskih odnosih se torej nadaljuje zmrzal, saj nobena od obeh supersil ne more pristati na kompromis pred ameriškimi političnimi volitvami.

Velikonočno darilo vlade nemškim utajevalcem davkov

BONN — Socialdemokratska stranka SPD je s presenečenjem in ogorčenjem sprejela novico da nameravajo stranke vladne koalicije CDU, CSU in FDP sprejeti zakon, po katerem bi ustavili kazenski pregon proti 1800 osebam, ki so v preteklih letih prispevale denar za politične stranke in za te prispevke niso plačale davka.

Stranke vladne koalicije so se nekaj tednov v popolni tajnosti posvetovale o ustreznem zakonskem osnutku in o njem dosegle soglasje, tako da je včerajšnje sporočilo popolnoma presenetilo javnost in obe opozicijski stranki — SPD in zelene.

Predlagani zakonski osnutek določa, da se ustavijo vsi kazenski postopki zaradi davčnih utaj, do katerih je prišlo tako, da so fizične ali pravne osebe »v dobri veri«, da ne kršijo zakona, domnevale, da so prispevki za stranke oproščeni davka. Seveda bodo morali vsi tisti, proti katerim bo ustavljen postopek na tej osnovi, plačati davek za zneske, ki so jih bili podarili strankam, novi zakon pa ne bi zaščitil tistih, ki so si z denarnimi prispevki za stranke poskušali pridobiti kako prednost ali so dajali denar kot podkupnino.

Namestnik predsednika parlamentarne frakcije SPD in bivši zvezni pravosodni minister dr. Juergen Schmude je brž odgovoril generalnemu sekretarju Kohlove CDU Geisslerju, ki je izrazil upanje, da se bo SPD pridružila trem strankam vladne koalicije in odobrila predlagani zakonski osnutek. Schmude je kot prvi socialdemokrat uradno ostro obsodil osnutek, o katerem je dejal, da bi se z njim politiki s svojimi finančniki radi sami okoristili. Osnutek je hud atentat na pravno zavest državljanov, je dejal Schmude, in grob poseg v izvajanje kazenskega prava.

Osnutek je tudi izraz zaničevanja bonskih oblastnikov do državljanov ZRN. SPD ogorčeno odklanja ta osnutek in bo po potrebi sprožila tožbo proti njemu pred zveznim ustavnim sodiščem, v Bundestagu pa bodo socialdemokratski poslanci izkoristili vse zakonite pravne možnosti, da bi preprečili sprejetje takega zakona.

Po prvih znamenjih sodeč izraža stališče SPD razpoloženje in mnenje velikega dela zahodnonemške javnosti, ki jo že dolgo razburja Flickova afera. Tudi številni komentarji v tisku neugodno obravnavajo zlasti to, da so stranke vladne koalicije tako skrivnostno in tajno pripravljale zakonski osnutek. To kaže na »slabo vest« sestavljavcev osnutka in bo samo prignalo nove volivce v vrste zelenih.

BOŽIDAR PAHOR

Pojasnilo skupnosti za cene

BEOGRAD — Zaradi nekaterih netočnosti in nejasnosti, ki so te dni prišle do izraza v javnosti, so se novinarji zanimali v zvezni skupnosti za cene, kateri proizvodi sodijo v režim popolnoma svobodnih cen, oziroma za katero blago ni obvezno ne le samoupravno sporazumevanje, temveč tudi napoved podražitve najkasneje 30 dni pred uveljavitvijo.

Pojasnili so, da ta režim velja približno za petino proizvodov. Proizvajalci morajo osem dni nato, ko blago podražijo, o tem obvestiti pristojno skupnost za cene. Gre za gostinsko - turistične usluge, obleko in obutev, pohištvo, nakit in bižuterijo, alkoholne pijače, kozmetiko, glasbene inštrumente, večino obrtnih uslug ter za 74 odstotkov proizvodnje električnih strojev in naprav. Tako se na primer svobodno oblikujejo tudi cene hladilnikov in zmrzovalnikov.

Tanjug poroča, da za zdaj še ni natančnih izračunov, koliko bo to vplivalo na življenjske stroške. (dd)

JAT podražil vozovnice

BEOGRAD — S 7. majem bo JAT zvišal cene v domačem potniškem prometu za 20 odstotkov. Tolikšna podražitev je odobrena vsem jugoslovanskim letalskim prevoznikom in sicer v skladu z načrtovanim gibanjem cen v letu 1984.

Sklep je bil objavljen 3. maja v uradnem listu SFRJ. Iz informativnega centra JAT poročajo, da zvišanje cen ne bo veljalo za vozovnice, kupljene vključno s 6. majem. Vsi potniki, ki so že začeli s potovanjem, ne glede na to, kdaj ga nameravajo nadaljevati, ne bodo dolžni plačati razlike v ceni. (dd)

Stavka delavcev v Zanussiju

PORDENON — Delavci pordenonskih obratov podjetja Zanussi so včeraj za nekaj ur prekinili delo iz protesta proti odložitvi srečanja med ministrom za industrijo Altissimom in sindikati, ki bi moralo biti predsinočnjim, da bi na njem razčistili položaj spričo pogajanj za prodajo delnic švedskemu koncernu Electrolux in izvedeli za pobude, ki jih namerava vlada sprejeti.

Sindikati zahtevajo spoštovanje novembrskega dogovora med Zanussijem, vlado, deželo in zastopniki delavcev glede ozdravitve podjetja, in zavračajo vsako drugačno rešitev. Včeraj je pa načelnik svetovalske skupine KPI v deželnem svetu Pascolat zahteval nujno sklicanje skupščine, da odbor (ki je bil pred nedavnim s posebnim zakonom nakazal 75 milijard lir za podjetje) pojasni svoje stališče do tega vprašanja, zlasti upoštevajoč nasprotujoče si izjave strank, ki vodijo tako deželo kot vlado, in napade tajnika KD Biasuttija na ministra Altissima (PLI) in De Michelisa (PSI).

Coop GLAVINA

— ZASTEKLITVE SCHÜCO
— BLINDIRANA VRATA PO MERI
— ZLOŽLJIVE VERANDE

MILJE — UL. FRAUSIN 9 — Tel 271061

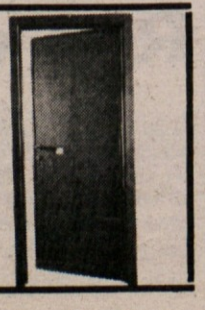

Pomlad v Trstu

21. april
6. maj 1984

Koliko prazničnih dni!
Koliko lepih priložnosti, da gremo
v Trst na edinstveni sestanek
s cvetlicami in glasbo, baleti in
koncerti, folkloro in prireditvami! Izredna tržaška pomlad: povsem nova prireditev s sijajnimi cvetličnimi vrtovi, ki so jih na najlepše tržaške trge prinesli iz dežel Alpe-Jadran: Bavarske, Štajerske, Koroške, Slovenije, Hrvatske, Tridentinskega-Gornjega Poadižja, Veneta, Furlanije-Julijske krajine.

Informacije:
Azienda Autonoma di Soggiorno e Turismo di Trieste e della sua Riviera
Piazza della Cattedrale 3, 34121 Trst - tel. (040) 750.002 - telex 460444 TSTUR I
Ente Autonomo Fiera di Trieste
Piazzale De Gasperi 1 - 34139 Trst - tel. (040) 733.201 - telex 460440 FAIRTS I

Jutri, v nedeljo ob 15.30 v Špetru Slovenov

Kulturna prireditev slovenskih prosvetnih društev na Videmskem

Nastopili bodo pesniki, pevci, glasbeniki in folkloristi

ŠPETER SLOVENOV — V telovadnici tukajšnje srednje šole bo jutri, v nedeljo s pričetkom ob 15.30 manifestacija, ki jo prirejajo slovenska kulturna društva v videmski pokrajini. Bogat, kakšni dve uri trajajoči program bodo oblikovale skupine nastopajočih iz Beneške Slovenije, Rezije in Kanalske doline. Vsebinsko bodo prikazale tradicionalne prosvetne dejavnosti, povezale pa jih bodo s sodobnimi ustvarjalnimi prizadevanji tako na področju glasbe, petja, plesa in tudi narodnega življenja.

Pomembno mesto na tej prireditvi bo odkazano rezijanski pesmi, izraznemu sredstvu od pamtiveka slovenskemu jeziku zapisane skupnosti, ki je predstavljalo, poleg plesa, skoraj edino sporočilno obliko, zaradi česar se nam je do današnjih dni ohranil svojevrstni zapis njihovega življenja in čustvovanja.

Svoj delež k prireditvi bodo dali pevska zbora Rečan iz Ljes in Pod lipo iz Brnasa, gojenci glasbene šole iz Petjaga in Kanalske doline, rock skupina kantavtorja Checca in SSS s pevkama Angelo in Valentino Petricig, folklorna skupina Živanit in pesnica Silvana Poletti iz Rezije. Izvajali bodo tudi odlomek iz Cankarjevega Hlapca Jerneja in njegove pravice, delo, s katerim je Beneško gledališče že nastopalo.

Nedeljska prireditev v Špetru Slovenov ima za cilj opozoriti javnost na svoj obstoj in svoje delovanje. Dopovedati hoče predvsem tistim, ki ji kot narodnosti ne priznavajo mesta pod soncem, da obstajajo in da so vrhu vsega tudi sila delavni. Da se čutijo eno in isto s Slovenci na Tržaškem in na Goriškem. In da nikakor ne bodo sprejeli ločitve od ljudi istega jezika, kot bi to hoteli njihovi nasprotniki, tisti, ki jim kopljejo grob že vsa povojna leta.

Po podpisu mednarodnega sporazuma

Vendarle cestni predor pod Karnijskimi Alpami?

TRST — V četrtek sta avstrijska in italijanska delegacija podpisali sporazum za izgradnjo predora pod prelazom Monte Croce Carnico. Italijansko zastopstvo sta vodila svetovalec pri zunanjem ministrstvu Punzo ter deželni odbornik F-JK za prevoze Di Benedetto, avstrijsko zastopstvo pa zvezni minister Binder.

Kot je poudaril včeraj predsednik deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Comelli, bo sporazum stopil v veljavo šele potem, ko ga bosta odobrili avstrijska in italijanska vlada.

Ni pa izključeno, da bodo pred tem še prišli na dan načelni pomisleki, ki jih je Avstrija v preteklosti večkrat izrazila v zvezi z načrtovanim predorom. Znano je namreč, da avstrijske vlade že dalj časa vodijo politiko, ki dodeljuje osrednjo vlogo v tovornem prometu železnicam, kar pa je v navzkrižju z italijansko politiko na istem področju. Vse to pa se jasno odraža tudi v besedilu sporazuma, ki sta ga delegaciji podpisali predvčerajšnjim v Trstu. Sporazum namreč predvideva, da bo glavnino finančnega bremena prevzela Italija: italijanska vlada naj bi prispevala 80 milijard lir, dežela F-JK 35 milijard lir, Avstrija pa skupno le 400 milijonov šilingov, se pravi približno 35 milijard lir.

Razprava o deželnem energetskem načrtu

TRST — Prva stalna komisija deželnega sveta F—JK se je včeraj sestala s predstavniki zadružnih organizacij, obrtnikov, kmetov, industrijcev, malih in srednjih industrij in sindikatov, da bi izvedela za njihovo mnenje o predlogu zakonskega osnutka deželnega odbora o energetskem načrtu.

Kot je uvodoma povedal njen predsednik Dominici, je komisija sklenila, da se najprej seznani z osnutkom deželnega zakona, ki je izrazito finančne narave, kasneje pa bo proučila še komunistični zakonski osnutek. Za takšen vrstni red dela se je zato odločila, da bi deželni odbor na organski način obdelal vprašanje, ki sodi v okvir nove energetske filozofije.

Stomatološki dnevi AA

Udeležujejo se jih zobozdravniki Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije

PORTOROŽ — V portoroškem Avditoriju se je danes zbralo kakih 400 stomatologov iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije na četrtih slovenskih stomatoloških dnevih, ki so letos prvič organizirani v okviru srečanj skupnosti Alpe-Jadran. Gre za redno strokovno izpopolnjevanje slovenskih stomatologov, h kateremu so letos pritegnili še italijanske in avstrijske zobozdravnike. Letošnja osrednja tema so urgentna stanja v zobozdravniški ordinaciji. Poleg predavanj o preprečevanju in obvladovanju zapletov v zobozdravniški ordinaciji in o toksičnih, alergičnih reakcijah na lokalne anestetike, imajo zobozdravniki na sporedu še praktične vaje iz reanimacije, ki jih vodi skupina profesorja dr. W. F. Lista, obisk tržaške stomatološke klinike in okroglo mizo o primerjavi študija stomatologije v Avstriji, Italiji in Jugoslaviji.

V okviru zobozdravniškega srečanja so pripravili tudi prikaz aparatov za reanimacijo, predlagali so tudi že, da bi tako oblika srečanja zobozdravnikov poslej bila vsako leto, za kar so ustanovili posebno kontaktno skupino.

B. Š.

Volitve družinske posvetovalnice v Tržiču

TRŽIČ — V dneh od 27. maja do 9. junija bodo župani iz Doberdoba, Ronk, Štarancana, Škocjana, Turjaka, Foljana - Sredipolja in Špetra ob Soči sklicali skupščine občanov, na katerih bodo izvolili občinske odbore za upravljanje družinske posvetovalnice v Tržiču.

Za redni potek volitev bo v vsaki občini skrbel odbor porokov, ki mu bo načeloval občinski tajnik ali njegov namestnik.

Isto bi morali storiti tudi v sami tržiški občini, vendar bodo tu morali počakati na obnovo občinskega sveta po občinskih volitvah, ki jih bodo ponovili na volišču štev. 42 20. in 21. maja.

Zanussijevi hladilniki za kitajsko tržišče

PORDENON — Oddelek za proizvodnjo gospodinjskih strojev SPA Zanussi, je podpisal končni sporazum z Ljudsko republiko Kitajsko o dobavljanju postrojenja za proizvodnjo hladilnikov. Sporazum sta podpisala predsednik Gianfranco Zanussi in generalni direktor oddelka gospodinjskih strojev Lucio Candotti.

Pogodba predvideva dobave v višini treh milijonov dolarjev. V prihodnjih dneh bodo pričeli pošiljati dele za sestavljanje hladilnikov, v prvi polovici 1985 pa jih bo Kitajska po Zanussijevi licenci že sama začela proizvajati. Letna proizvodnja bo znašala 100 tisoč komadov te bele tehnike. Sprva jih bodo lahko prodajali samo na Kitajskem, kasneje pa tudi po državah Daljnega Vzhoda.

Delovanje deželnih teles na zaslonih zasebnih TV

TRST — Z včerajšnjim dnem so zasebne televizijske postaje v naši deželi pričele oddajati posebno deželno oddajo (Speciale Regione), ki obsega za televizijski medij prikrojen zapis vesti deželnega tiskovnega urada.

Med desetminutno oddajo, ki se bo mestoma podaljšala na 12 minut, bodo poslej v tej rubriki objavljali sporočila, pogovore in novice o dejavnosti deželnega odbora, deželnega sveta in drugih deželnih teles.

Oddaja bo služila za razlago sprejetih zakonov, neposredno ali posredno važnih za državljane, zakonov, o katerih se sicer manj piše in govori. Oddajo bo v študiju vodila Elisa Ferronato, na malem ekranu pa jo bodo predvajale naslednje zasebne TV postaje: Tele Friuli, RDF, Tele Alto Friuli, Telepordenone, Teleqauttro, Teleantena in Telemonfalcone. Večji del bodo oddaje na programu okoli 19.30.

Tudi naslednje deželne oddaje so na programu vsak petek zvečer in jih bodo ponavljali naslednji dan.

Včeraj so denimo, govorili o posledicah vdihovanja izpušnih avtomobilskih plinov na človeka. O tem vprašanju je govoril deželni odbornik za zdravstvo Renzulli. Beseda je tekla tudi o muzejski in knjižničarski dejavnosti.

Aretirali tatove nemških avtomobilov

VIDEM — Na podlagi zapornega naloga državnega pravdnika Giorgia Caruse iz Tolmeča, ki raziskuje v tujini ukradene in v Italiji prodane avtomobile, je cestna policija aretirala tri osebe, eno v Vidmu, tri pa v Nemčiji. V sodelovanju z našo cestno policijo in nemško policijo so prejšnji teden aretirali še pet oseb.

Dolžijo jih, da so v Nemčiji pokradene avtomobile v Italiji prenarejali in jih prodajali. Tržaška policija je doslej odkrila 12 takšnih avtomobilov, govorijo pa, da je enako usodo doživelo vsaj 150 vozil.

Danes in jutri deželni kongres PSI

VIDEM — V dvorani videmskega razstavišča bo danes in jutri deželni kongres PSI, na katerem bodo izvolili novo strankino deželno vodstvo in delegate, ki bodo zastopali Furlanijo - Julijsko krajino na vsedržavnem kongresu v Veroni. Na tem kongresu bodo delegati prvič neposredno izvolili deželnega tajnika

PSI je doslej na deželni ravni vodil posl. Francesco De Carli, ki sedaj ne bo več kandidiral za to mesto. Eden izmed kandidatov za njegovo nasledstvo je bivši goriški pokrajinski tajnik Trombetta.

V Novi Gorici republiško tekmovanje kovinarjev

TRŽIČ — Delegacija kovinarjev iz Nove Gorice je bila včeraj gost Federacije kovinarjev v Tržiču. Pogovarjali so se o skupnih pobudah za preživljanje prostega časa in za razvijanje sodelovanja. Tako so goriški kovinarji potrdili svojo sedaj že tradicionalno udeležbo na republiškem tekmovanju kovinarjev Slovenije, ki bo letos 12. maja v Novi Gorici.

Po uradnih pogovorih na sedežu FLM so si novogoriški delavci ogledali spomenik odporniškemu gibanju, ki stoji pred vhodom v ladjedelnico Italcantieri, ki so ga zgradili na pobudo protifašističnega odbora v ladjedelnici in na katerem je tudi slovenski napis, vklesan v kamen zato, da poznejšim rodovom pove, da so v boju proti okupatorju in za svobodo v drugi svetovni vojni skupno padali italijanski in slovenski ladjedelniški delavci, kot so skupno delali v tem obratu in se skupno borili za svoje pravice.

Pred odhodom so si Novogoričani ogledali še tovarno Ansaldo in Eaton Est, obrat, ki proizvaja ventile za avtomobilske motorje.

Deželna pomoč izseljencem

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina
Deželno ravnateljstvo za delo, socialno skrbstvo in izseljenstvo

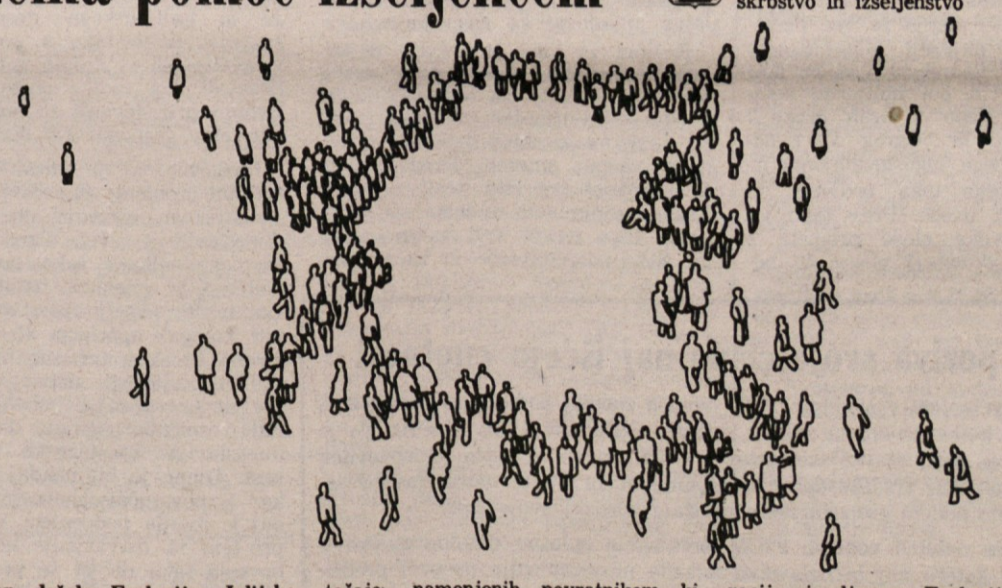

■ Zakon dežele Furlanije - Julijske krajine o izseljenstvu predvideva direktne posege bodisi za ohranjanje stikov s skupnostmi in izseljenci v tujini kot za ponovno vključitev vseh, ki se vračajo v domovino.
Za leto 1984 je deželni odbor predvidel naslednje važnejše olajšave.

● HIŠA
Prispevki v višini 5.000.000 lir za nakup, gradnjo, dograditev, prenovo itd. izseljencem in povratnikom, ki niso doma dalj kot eno leto in ki so bili v zadnjih petih letih vsaj dve leti stalno v tujini. Hiša mora služiti kot bivališče družini, ki ne sme biti lastnik ali solastnik kakega drugega stanovanja v Italiji ali v tujini.

● DELO
Prispevki do 15.000.000 lir posameznikom, do 30.000.000 lir družbam in do 60.000.000 lir zadrugam za investicije pri odpiranju novih dejavnosti na področju obrtništva, industrije, trgovine, kmetijstva in turizma.

Prispevki do 3.000.000 lir za stroške prevoza strojev in delovnih pripomočkov, ki so jih izseljenci posedovali v tujini in pripeljali v deželo, kjer jih bodo uporabljali pri svoji dejavnosti.
Prispevki do 10.000.000 lir za finančne najemne pogodbe (»leasing«) za stroje, opremo, prevozna sredstva in nepremičnine, ki jim bodo služili za odpiranje zgoraj navedenih dejavnosti.
Do tega prispevka imajo pravico izseljenci, ki so se vrnili v domovino v zadnjih dveh letih in so pred tem v zadnjih petih letih vsaj dve leti bivali v tujini.
Prispevki do 10.000.000 lir za socialne dajatve za vsakega najetega delavca podjetjem, družbam ali zadrugam, ki sprejmejo v službo izseljence najkasneje v šestih mesecih po njihovem povratku.

● TEČAJI ZA PODJETNIKE
Predvideno je povračilo stroškov za obiskovanje ali izvedbo izpolnjevalnih tečajev, namenjenih povratnikom, ki so lastniki individualnih podjetij ali solastniki družb in zadrug, do 500.000 lir za vsakega udeleženca.

● ŠOLA
Štipendije za šolsko leto 1984/85 za otroke izseljencev ali povratnikov po 1. januarju 1983 v višini 400.000 lir za obiskovanje šol vseh stopenj in vrst v deželi, 500.000 lir za obiskovanje univerz in prispevki za stroške bivanja v dijaških domovih in zavodih v višini od 700.000 lir do 1.000.000 lir.
Prošnje za štipendije morajo biti vložene do 30. septembra 1984.
Da bi otrokom delavcev, ki so se vrnili v domovino, olajšali vključitev v italijanski šolski sistem, bodo v šolskem letu 1984/85 na šolah organizirani dopolnilni tečaji.
Vse stroške bo krila Dežela.

● POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
Štipendije in nadomestila za potne stroške in stroške bivanja za obiskovanje izpopolnjevalnih tečajev z istimi pogoji kot za šolo.

● PODIPLOMSKO IZPOPOLNJEVANJE
Prispevki do 2.000.000 lir izseljencem z univerzitetno diplomo za najmanj 4 mesece raziskovalne dejavnosti na univerzah ali drugih šolah v Furlaniji - Julijski krajini.

● NAGRADE ZA UNIVERZITETNE DIPLOME
Nagrada 2.000.000 lir univerzitetnim diplomirancem z italijanskim državljanstvom, ki živijo v Italiji ali so se izselili v tujino, za diplomsko nalogo o izseljenstvu v deželi Furlaniji - Julijski krajini v akademskem letu 1982/83.
Razpis natečaja in pogoji bodo objavljeni s posebnim razglasom.

● ZAČASNO ŠTUDIJSKO BIVANJE IN TEČAJI ITALIJANSKEGA JEZIKA
Začasno bivanje v deželi in turistično-rekreacijske pobude za mlade generacije izseljencev Furlanije - Julijske krajine.

Organiziranje bivanja za obiskovanje tečajev italijanskega jezika, ki so namenjeni izrecno otrokom izseljencev in povratnikov od 16. do 24. leta starosti. Dežela krije 90% stroškov, ostalih 10% pa krijejo udeleženci sami. Povratnikom iz izvenevropskih držav bo povrnjenih 50% potnih stroškov. Za mladino iz družin z dokazanimi nizkimi dohodki je tečaj brezplačen.

● ZAČASNO DELOVNO BIVANJE V DEŽELI
Dežela v celoti krije največ 60-dnevno delovno bivanje v deželi za otroke izseljencev. Udeležencem z dokazanimi nizkimi dohodki bo Dežela krila tudi del potnih stroškov.

● ZAČASNO BIVANJE OSTARELIH V DEŽELI
Potovanja po deželi, kulturno-rekreacijske pobude in ogledi turističnih zanimivosti za izseljence z omejenimi ekonomskimi možnostmi, ki so se iz Furlanije - Julijske krajine izselili v prekooceanske države in ki so dopolnili 60. leto starosti ter se niso že vsaj dvajset let vrnili v domovino in ki bodo v deželi gostje sorodnikov ali znancev. Stroške je v celoti prevzela Dežela.

Za vsako nadaljnje pojasnilo in pomoč so izseljencem in povratnikom na razpolago uradi za izseljenstvo Deželnega ravnateljstva za delo, socialno skrbstvo in izseljenstvo (Uffici emigrazione della Direzione regionale del lavoro, Assistenza Sociale ed Emigrazione) na sledečih naslovih in telefonskih številkah:

TRST: Ul. sv. Frančiška 37
Tel. (040) 7705210 - 7705211

VIDEM: Ul. Poscolle 11/A
Tel. (0432) 29 977 - 294974

Vse komponente enotne delegacije povabile na današnji zbor slovenskih javnih delavcev

Javni delavci slovenske narodnostne skupnosti v Italiji se danes ob 17. uri zberejo v Kulturnem domu v Trstu, da složno izrazijo svoje nezadovoljstvo spričo nedopustnega zavlačevanja in poskusov omejevanja pri sprejemanju njene celovite zakonske zaščite. Poziv enotne slovenske delegacije za današnjo manifestacijo in za tisto, ki bo 20. maja v Gorici, je naletel na širok odmev v naši javnosti, posamezne politične, kulturne, gospodarske in športne organizacije in sile pa spodbudil h konkretnim korakom, ki naj zajamčijo uspeh in čim širšo udeležbo na obeh javnih zborovanjih. Če smo se za to, da izrazimo svoj protest, svojo odločenost in strnjenost ob življenjskih vprašanjih našega obstoja, prisiljeni poslužiti javnih manifestativnih oblik, potem je vsak zavesten član naše narodnostne skupnosti obvezan, da se jih udeleži in potrdi enotnost, ki je zlasti v tem trenutku bistveni pogoj za uspeh nadaljnjega boja.

Politične sile, ki zastopajo Slovence v enotni delegaciji, so objavile svoje pozive k udeležbi, poleg tega pa na ta ali oni način poskrbele za obveščanje svoje baze. Deželna slovenska komisija KPI se na primer že več mesecev vsaj enkrat tedensko sestaja in je v nenehnem stiku z deželnim in pokrajinskimi vodstvi. Po vaseh pa potekajo javni sestanki njenih aktivistov, ki so odprti za vse prebivalstvo in na katerih posredujejo informacijo o poteku prizadevanj za globalno zaščito in o delu enotne delegacije. Do 20. maja se bo samo na Tržaškem zvrstilo še 10 do 15 takih sestankov, hkrati pa se že dogovarjajo za konkretno organizacijo udeležbe na goriškem zborovanju, na katerega so pozvali vse svoje izvoljene predstavnike in člane.

Za obveščenost svojega članstva sta poskrbeli tudi obe pokrajinski tajništvi Slovenske skupnosti in povabili na današnjo manifestacijo vse člane društev, organizacij in ustanov ter vse prebivalstvo na zborovanje v Gorico. O manifestacijah so podrobno razpravljali tudi na sinočnjem deželnem svetu stranke v Doberdobu.

Polnoštevilno udeležbo zagotavljajo tudi slovenski socialisti, ki so že poslali vabila vsem svojim sekcijam, slovensko problematiko pa v teh dneh prenašajo tudi na širše strankarske ravni, kot je bila skupščina tržaških socialistov in današnji začetek deželnega kongresa PSI. Tudi Svet slovenskih organizacij podpira enotni manifestaciji, pri čemer njegovi predstavniki posebej opozarjajo, da se bo treba dobro pripraviti zlasti na goriško manifestacijo, ki bo na odprtem in torej v presojo širše javnosti, zato si medlega odziva ne smemo dovoliti. To pa je tudi skrb, ki je vodila številne organizacije, zlasti tiste, ki so včlanjene v SKGZ, da v prihodnjih dneh priredijo srečanja in sestanke na terenu, na katerih se bodo dogovorili za organizacijske priprave na goriško zborovanje.

V ospredju je torej prizadevanje vseh komponent enotne slovenske delegacije po strnjenem nastopu kljub razlikam, ki nas v tem odločilnem trenutku ne smejo zmotiti, da bi skrenili z začrtane poti proti skupnemu cilju. Le-ta bo namreč usodno pogojil prihodnost vseh Slovencev v Italiji, ne glede na politične ali nazorske razlike.

Resolucija PSI o globalnem zaščitnem zakonu

Kot smo že včeraj poročali, je pokrajinska skupščina PSI na četrtkovem zasedanju soglasno sprejela resolucijo, ki poziva stranko k še večji angažiranosti pri odobritvi globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Resolucija se glasi:

»Glede vprašanja slovenske manjšine v Italiji, delegati pokrajinske skupščine PSI poudarjajo in potrjujejo vse predloge in izbire stranke glede globalne zaščite od zakona, ki ga je predložil leta 1971 posl. Fortuna, do današnjih dni; izražajo svoje zadovoljstvo, da se je tudi nedavno stranka na vsedržavni ravni hotela jasno izraziti za hitro odobritev pravičnega zakona o zaščiti vseh Slovencev v tržaški, goriški in videmski pokrajini; gre za dolžnost, ki sodi med osnovne civilne pravice, ki jih vsemu prebivalstvu jamči italijanska ustava, obvezujejo stranko na pokrajinski in deželni ravni naj upoštevajo slovensko vprašanje med glavnimi cilji v političnih bitkah socialistov in vabijo delegate 5. deželnega in 43. vsedržavnega strankinega kongresa, da odobrijo dokument v podporo obvezi PSI glede te problematike vsedržavnega in mednarodnega pomena.«

Dijaki zavoda »Zois« v kamnolomu Facanoni

Dijaki tretjih razredov trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« so si v četrtek dopoldne v spremstvu prof. Marinke Pertot ogledali kamnolom Facanoni podjetja SICAT na Cesti za Bazovico. Približno 40 dijakom so izvedenci in tehniki podjetja orisali potek izkopavanja, naši dijaki pa so si z zaščitenega opazovališča tudi ogledali eksplozijo mine.

Podjetje SICAT je dijake zavoda »Zois« zelo vljudno sprejelo, obiska pa sta se udeležila tudi dva svetovalca svetoivanskega rajonskega sveta. Obisk spada v okvir pobud, ki jih je podjetje pripravilo za sodelovanje s šolo, da bi dijaki pobliže spoznali proizvodne odnose. Pobude je podjetje SICAT izvedlo v sodelovanju s šolskimi in deželnimi oblastmi.

DREVI V TELOVADNICI

V Nabrežini koncert APZ Tone Tomšič

V nabrežinski telovadnici bo drevi ob 20.30 nastopil ljubljanski akademski zbor Tone Tomšič, ki spada med vrhunske zborovske ansamble na slovenski in tudi na jugoslovanski ravni. Koncert prirejata SKD Igo Gruden iz Nabrežine in KD Vesna iz Križa.

Srečanje s predsednikom poslovnega odbora jugoslovanskega podjetja Generalexport

V teh dneh se mudi v Trstu predsednik poslovnega odbora jugoslovanskega izvozno-uvoznega podjetja Generalexport tovariš Milorad Savićević, ki nam je v daljšem razgovoru najprej orisal pomen tega splošno jugoslovanskega podjetja, znanega pod skrajšanim nazivom Genex. V bistvu gre za zelo sestavljeno podjetje, ki se ukvarja z izvozom in uvozom na najrazličnejših področjih in ki deluje že več desetletij. To je največji jugoslovanski izvoznik, saj je njegov promet lani dosegel štiri in pol milijarde dolarjev, ali izraženo v lirah preko 7 tisoč milijard lir. Okrog 12-14 odstotkov celotnega jugoslovanskega izvoza gre preko tega podjetja, in okrog 7 odst. uvoza. Prav tako visoke so številke glede prometa z Italijo, kjer dosegajo okrog 10 odstotkov celotnega jugoslovanskega trgovskega prometa z italijanskim tržiščem. V celoti dela v Genexu okrog 4 tisoč ljudi.

Za potrebe italijanskega tržišča so ustanovili štiri podružnice: v Milanu, Trstu, Bariju in Rimu. Sedaj nameravajo okrepiti tržaški sedež in zato tudi logično naše vprašanje, v čem je privlačnost in pomen Trsta za podjetje in z njim seveda za celotno jugoslovansko gospodarstvo.

Razlogi za tako okrepljeno dejavnost so različni, seveda pa je treba podčrtati da gre za podjetje, ki je že do sedaj uspešno delovalo, sedaj pa nameravajo okrepiti poslovne zveze v raznih smereh. Predvsem so to normalni trgovski posli na širokem in zanimivem mejnem področju, poleg tega pa je Trst važen center za širše posredovanje in za povezovanje z različnimi državami, kot so na primer države tretjega sveta, SZ, ČSSR, Kitajska in druge. Genex se ukvarja tudi s turizmom, za kar vključuje specializirano turistično podjetje Jugoturs in tukaj so velike možnosti nadaljnjega razvoja sodelovanja. Pri vsem tem pa je obstoj slovenske manjšine koristen dejavnik pospeševanja vsestranskega sodelovanja v širšo korist jugoslovanskega in italijanskega gospodarskega razvoja in to tako s poznavanjem gospodarskih in drugih prilik v obeh državah, kot tudi z obstoječimi aktivnimi prizadevanji in pobudami za okrepitev gospodarskih vezi.

Razgovor se je razširil tudi na splošne probleme jugoslovanskega gospodarskega razvoja in odpiranja Jugoslavije v svet. Predsednik poslovnega odbora tako pomembnega podjetja je umerjeni, trezni optimist. Optimizem temelji na stvarnih uspehih trdega, upornega dela za razširitev in okrepitev zunanje trgovinske usmerjenosti, ustvarjanja pogojev za uravnovešen razvoj in s tem tudi resničnih pogojev, da se lahko Jugoslavija vsestransko odpira v svet. Dinar je bil nekdaj precenjen, kar je povzročalo masovni odliv, sedaj je morda podcenjen, vendar gre pri tem za ustvarjanje novega ravnovesja tako da bi se postopno vrnili na normalno stanje. Napori v tej smeri so in uspehi vsekakor tudi.

B. S.

CGIL poziva svoje člane naj iščejo enotnost

Delavci, včlanjeni v sindikat CGIL morajo znotraj podjetij in posameznih kategorij iskati konstruktivne stike z delavci sindikatov CISL in UIL. To je poziv, ki ga je izdal glavni svet tržaške CGIL, ki se zavzema za obnovitev sindikalne enotnosti. Tržaško delavsko gibanje, meni CGIL, mora zlasti v sedanjem izredno hudem gospodarskem položaju združiti svoje moči.

Medtem je deželno vodstvo FIOM predlagalo splošno deželno stavko v teku maja, s katero naj bi delavstvo izrazilo nasprotovanje ponovni predložitvi vladnega dekreta. V ta namen razširjeni glavni svet CGIL predlaga sklicanje deželnega aktiva delavskih delegatov za podrobno določitev nadaljnjih oblik boja.

Protislovenski izbruh na predavanju prof. Visalberghija

Nacionalistične skrajneže motila pohvala naši šoli

Nacionalistični skrajneži, ki jim je vse kar je slovenskega že stalno trn v peti, so izkoristili predavanje znanega italijanskega pedagoga prof. Alda Visalberghija v dvorani italijanskega klasičnega liceja Dante Alighieri, za nov protislovenski izbruh. Ko je predavatelj, predsednik upravnega odbora Evropskega centra za vzgojo, ob koncu četrtkovega predavanja pohvalil slovensko učiteljišče Slomšek, ki je bilo organizator prireditve, in se izrazil pohvalno tudi o razvoju slovenske šole v Italiji, ga je začela skupinica udeležencev (pred predavanjem se je pomenkovala s svetovalko MSI rojanskega rajonskega sveta De Ferro) zmerjati z »slavocomunista«, kričati »foibe« in omenjati požig sedeža Ginnastice Triestine.

Visalberghi je umirjeno in tudi dokaj zafrkantsko odgovoril na žolčni izpad, prav tako pa še nekateri drugi udeleženci predavanja, ki so podčrtali, da se mora Trst sprijazniti z dejstvom, da so tu živeli Slovenci, da živijo in bodo tudi še živeli.

Predavanje na temo »Trst in Evropa — vzgojni problemi in perspektive« je predstavljalo lepo priložnost za zbližanje in konkretnejše sodelovanje med italijanskimi in slovenskimi šolniki. Sledilo mu je namreč lepo število slovenskih in italijanskih profesorjev in ravnateljev, pa tudi dijakov višjih srednjih šol. Predavatelj je v uvodu predvsem podal zgodovinski oris odnosov med raznimi skupnostmi v Trstu, pri čemer se je opiral predvsem na tržaškega pedagoga in književnika Gianija Stuparicha, čigar učenec je tudi bil. Ob koncu je iznesel nekaj svojih vtisov o današnjem Trstu, prav vtisi o razvoju slovenske šole pa so »zbodli« nekatere udeležence do tolike mere, da so začeli z zmerjanjem.

Prof. Visalberghi se je včeraj dopoldne udeležil zasedanja na temo: »Izobraževanje šolnikov: novi poklicni profili v šoli, ki se razvija«, ki so ga v dvorani Baroncini priredili Center za demokratične pobude šolnikov, Deželni zavod za zgodovino osvobodilnega gibanja Furlanije - Julijske krajine in Gibanje za sodelovanje na vzgojnem področju. V uvodu je omenil tudi dogodek v dvorani liceja Dante Alighieri in ga označil kot »lepo izkustvo« ob povratku v Trst, kjer živi še vedno »skupina politično nezrelih ljudi, ki niso vredni, da so bili osvobojeni«.

Te dni potekajo vpisovanja v občinski vrtec v Ul. D'Annunzio

Obisk pri otrocih slovenskega vrtca v Miljah

Te dni poteka vpisovanje v slovenski občinski vrtec v Miljah. Vrtec ima svoj sedež v poslopju tamkajšnjega Slovenskega šolskega centra v Ul. D'Annunzio 62, vpisovanja pa sprejemajo v vrtcu v jutranjih urah.

Ko smo včeraj obiskali vrtec, da bi pogledali, kako se otroci počutijo v njem, so nas malčki in vzgojiteljici sprejeli v prostorni učilnici, ki jo uporabljajo tudi za igralnico in jedilnico. Otroke smo »zmotili« pri enem od njihovih najbolj pomembnih jutranjih opravil: na velik stenski koledar namreč vsak dan beležijo vreme, in sicer tako, da z barvicami najprej v zgornjem predelu »pobarvajo« dan (četrtki so na primer vedno vijoličaste barve, petki pa zelene), v spodnjem pa »narišejo« vreme (v četrtek so narisali oblake, ker je bilo oblačno, včeraj pa so narisali lepo rumeno sonce).

»Ob koncu vsakega meseca na podlagi risb pripravimo diagrame o vremenu« je povedala vzgojiteljica Tamara Cont, ki skupaj s Katjo Čuk skrbi za miljske malčke.

Na koledarju so še drugi predeli, v katere miljski otroci rišejo zanimivosti z življenja v vrtcu. S koledarja se da v bistvu razbrati vse izredno pestro delovanje vrtca, od obiska v Kraški hiši v Repnu (otroci so nato pripravili lepljenko o tem obisku z risbami orodja in drugih predmetov, ki so jih videli v Repnu), do tradicionalnega sodelovanja na Prešernovi proslavi, ki jo je priredilo Društvo Slovencev miljske občine, od obiskov na domovih nekaterih otrok do prireditev,

ki bodo še na sporedu v prihodnjih tednih. Konec aprila so »zabeležili« v teh datumskih predelih vrsto križev v obliki črke »iks«. »To so bile ‚fešte', velikonočne počitnice«, so povedali otroci. Tudi predel, ki označuje 1. maj, je bil prekrižan, pod njim pa je »vihrala« rdeča zastava na rjavem drogu.

V predelu prihodnjega ponedeljka je bila že narisana Rdeča kapica. »V ponedeljek nas bo obiskalo Slovensko stalno gledališče z igro o Rdeči kapici in volku«, je opozorila otroke ena od vzgojiteljic.

»Ali bo prišel velik volk?« je zaskrbljeno vprašal Kristjan, takoj pa ga je ena od deklic potolažila, saj se za pust ni ustrašila medveda, celo zaplesala je z njim.

Po jutranjem »risanju vremena« so se otroci (v vrtcu jih je vpisanih 17, prihajajo pa iz Milj, Žavelj in od Koroščev) razpodili po učilnici. Nekateri so začeli risati, drugi so se igrali s konstrukcijami, spet drugi s plastelino, seveda v predpasnikih, da se ne bi pomazali. Najstarejši, tisti ki bodo septembra prestopili prvič šolski prag, so se šli »šolo«. V posebni sobici, kjer je bila nekoč kuhinja, se počasi pripravljajo na »veliki skok«.

Slovenski vrtec v Miljah bo junija zapustilo osem otrok, le šest pa jih bo sedlo v klopi slovenskih osnovnih šol. Pri tem je še najbolj zaskrbljujoče, da bosta zapustila slovensko šolsko okolje otroka slovenskih staršev, »prav tista, ki se še najlepše izražata v slovenščini«, kot je povedala vzgojiteljica Tamara, medtem ko bodo otroci iz mešanih zakonov (približno polovica otrok miljskega vrtca izhaja iz mešanih zakonov) prestopili v slovensko šolo.

Ta podatek je nekoliko zagrenil vtis o vsekakor prijetnem obisku v miljskem vrtcu. Ko smo zapuščali vrtec, so miljski otroci nadaljevali s svojimi igricami, ročnimi deli, s pripravo na šolo. Še prej pa so bili na svoj veliki stenski koledar že zabeležili naš obisk: Chiara je v predel pod 4. majem narisala novinarja z »očalami in čevlji...«

Svetovalec Štoka o openskem strelišču

Slovenski deželni svetovalec Drago Štoka je naslovil na deželnega predsednika vprašanje v zvezi z openskim strediščem. Sklicujoč se na željo openskega prebivalstva, da bi ukinili strelišče in ga preuredili v spomeniški prostor v spomin na žrtve fašizma in nacizma, ki so darovale svoja življenja za svobodo, deželni svetovalec Štoka vprašuje deželni odbor, če namerava sprožiti pobudo, da bi openско še vedno delujoče strelišče čimprej odpravili.

Za oblikovanje novih večinskih odborov

Križna veta Liste za Trst in KD preprečila nadaljevanje pogajanj

Pogajanja za sestavo novih večinskih odborov na občini in pokrajini so se prekinila, če že ne povsem zaključila. To je pokazalo včerajšnje srečanje na sedežu deželnega sveta med predstavniki KD, PSI, SSk, PSDI, PRI, PLI in LpT, na katerem sta Krščanska demokracija na eni in Lista za Trst na drugi strani vztrajali pri svojih zahtevah po županskem mestu.

Na enem zadnjih srečanj so predstavniki laičnih in socialističnih sil, da bi premostili stanje, ki ohromuje delovanje obeh krajevnih uprav, predlagali tri možne rešitve: županskо mesto naj bi pripadlo ali predstavniku laiko-socialistov, ali LpT, ali pa KD; vsaka od teh možnosti je bila povezana z različnimi organigrami, ki bi prišli v poštev pri sestavljanju ne samo odborov, ampak tudi drugih komisij in organizmov.

KD je bila pripravljena prepustiti županskо mesto laiko-socialistom, LpT pa je zavrnila to možnost in pa možnost potrditve župana iz vrst KD. Laiko-socialisti so s svoje strani pokazali pripravljenost proučiti možnost o izvolitvi župana iz vrst LpT in to pripravljenost potrdili tudi na včerajšnjem srečanju. Krščanska demokracija pa je včeraj zavrnila to možnost in vztrajala pri svojem, tako da so se pogajanja praktično prekinila.

Po mnenju pokrajinskega tajnika SSk Hareja so ta pogajanja praktično zaključena. Pokrajinski tajnik PSI Seghene je mnenja, da so se laiko-socialisti s svojim stališčem dejansko postavili na razpolago mestu, da bi bila z izvolitvijo župana iz vrst LpT premoščena že dolgo trajajoča politična in administrativna kriza. Seghene tudi poudarja, da so pogajanja pokazala, kako ni mogoče v takem stanju izvoliti župana ne iz vrst KD in niti iz vrst LpT. Pokazala pa so tudi, kako je bila lista zmožna »vsiliti« svoji bazi hipotetični sporazum s KD, medtem ko demokristjanom tega ni uspelo.

Kaj pa sedaj? Laiko-socialisti se bodo verjetno sestali v kratkem, da bi proučili kaj storiti, saj je alternativa takemu položaju prisilna sestava manjšinskih odborov. V ponedeljek se bo tudi sestal občinski odbor, ki bo gotovo razpravljal o tem vprašanju, kakor tudi o možnosti sklicanja občinskega sveta, ki bi na prvi točki dnevnega reda imel izvolitev župana.

Kot je povedal pokrajinski tajnik SSk Harej, je na včerajšnjem srečanju prevladovalo neugodje, ki vlada v mestu zaradi zavlačevanja pogajanj, ker ljudje pričakujejo, da bi odbori delovali in reševali odprte probleme. Tudi sam je poudaril, da bi ta politična in administrativna neurejenost ne smela vplivati na krajevno zdravstveno enoto, ki ima drugačne dimenzije od obeh krajevnih uprav.

Drevi ob 18.30 v gledališču Rossetti

Manifestacija za ponoven vzpon gledaliških in glasbenih dejavnosti

Operna in glasbena hiša »G. Verdi«, gledališče Teatro stabile, Slovensko stalno gledališče in Federacija gledališčih in glasbenih delavcev včlanjenih v CGIL, CISL in UIL prirejajo danes v gledališču Rossetti manifestacijo za ponoven vzpon dejavnosti na področju gledališča, glasbe in filma.

Manifestacija soupada torej s hudo krizo, v kateri so se znašle številne gledališke in operne hiše in druge ustanove. Ta kriza močno odmeva tudi v naši deželi. Tako se SSG ubada s hudo finančno krizo, ki grozi, da bo okrnila delovanje in samo strukturo našega gledališča. Tako preti gledališču Verdi prekinitev delovanja. V nelahkih vodah je tudi Teatro stabile. Da ne omenimo ostalih gledaliških in glasbenih skupin, ki komajda izhajajo, bi pa lahko pomenile živo tkivo v kulturnem življenju naše dežele.

Današnja manifestacija, ki se bo pričela ob 18.30, predvideva glasbeni program in recitacije. Sodelovali bodo orkester in zbor gledališča Verdi, igralka Contrade Ariella Reggio in tehniki Verdija in Rossettija. Vstop je prost, vendar z vabili, ki bodo na razpolago v Rossettiju, Verdiju, Kulturnem domu in v agenciji UTAT.

Kje bomo lahko nabavili bencin

Danes popoldne in jutri ves dan bodo odprte naslednje bencinske črpalke (v mastnih črkah navajamo servisne postaje, ki imajo na voljo tudi dizel).

AGIP — Drevored D'Annunzio 44, **Miramarski drevored 49**, Istrska ulica 50, **Ul. I. Svevo 21**, Trg Sonnino št. 10.

TOTAL — Ul. F. Severo 2/2, Trg A. Canal 1/1, **Devin - Nabrežina 129**, Ul. D'Alviano 14, **Nabrežje Grumula 12, Furlanska cesta 7**, Ul. Revoltella 110/2.

ESSO — Nabrežje Sauro 8, **Sesljan drž. cesta 14, Trg Valmaura**, Ul. F. Severo 8/10, Miramarski drevored 261.

IP — **Ul. Giulia 58**, Ul. Carducci 12.

API — Pasaža pri Sv. Andreju.

Neodvisni — **SIAT, Trg Cagni 6.**

Osnovnošolci v Ricmanjih

Pomerili so se v poznavanju 90-letne zgodovine KD Slavec

V okviru praznovanj 90-letnice ustanovitve društva Slavec, ki bodo dosegla vrhunec danes z osrednjo proslavo v Ricmanjih, se je včeraj v dvorani ricmanjskega društva odvijalo svojevrstno tekmovanje: učenci osnovnih šol Ivan Trinko - Zamejski iz Ricmanj in Mara Samsa od Domja so se pomerili v poznavanju bogate zgodovine domačega društva. Osnovnošolci so tudi poskrbeli za krajši, a zelo prisrčen kulturni spored. Na sliki: otroci med včerajšnjim kviz tekmovanjem.

Izvoljeni predstavniki v komisijo občinskih vrtcev

V četrtek so bile v tržaških občinskih vrtcih volitve predstavnikov staršev, učnega in neučnega osebja v Koordinacijsko komisijo občinskih otroških vrtcev. Od predstavnikov staršev je bila izvoljena slovenska predstavnica Mirella Mollicone Cermelj, slovenske vzgojiteljice pa bo v komisiji zastopala Ana Leban Cej.

Na včerajšnji tiskovni konferenci

Sindikati o krizi v gledaliških glasbenih in filmskih dejavnostih

Včeraj je bila v tržaškem časnikarskem krožku tiskovna konferenca, ki jo je priredila Federacija gledaliških in glasbenih delavcev, vključenih v CGIL, CISL in UIL v Trstu.

Osnovna tema konference je bila reforma na področju kinematografije, gledališča in glasbenih dejavnosti.

V imenu sindikatov je prebrala daljše poročilo Serena Ciano, ki je analizirala bistvene probleme na vse državni ravni in nato na deželni ravni.

Tako je v poročilu rečeno, da je bistveni problem, s katerim se srečujejo gledališke hiše, operne in glasbene inštitucije in filmska produkcija, pomanjkanje ustreznih zakonov. Za gledališča na primer zakona ni, za operne hiše pa je neustrezen.

V pomanjkanju zakona se tako pri gledališki dejavnosti dogaja, da sredstva niso smotrno porazdeljena. Stalna gledališča ne vršijo vedno vloge, ki bi jo morala, gledališka ustanova ETI ne opravlja v celoti svoje funkcije. Skratka, gre za zmešnjavo, ki je privedla številna gledališča do krize, gledališke delavce (vsaj velik del) pa sili, da delajo v slabih mezdnih in drugih pogojih.

Kaotična situacija je tudi na področju glasbenih dejavnosti. Nov zakon predvideva na primer, da morajo operne hiše zaključiti leto z uravnovešeno bilanco, drugače bo prišlo do komisarskih uprav. Državne subvencije pa so takšne, da je že sedaj jasno, da bodo operne hiše še naprej pasivne.

Veliko problemov je tudi na področju filma. Vse to pa pomeni za delavce nevarnost brezposelnosti in še slabših življenjskih pogojev.

Sindikati predlagajo torej vrsto ukrepov, ki naj bi jih novi zakoni upoštevali.

Glede položaja v naši deželi poročilo ugotavlja, da operni hiši Verdi grozi zaprtje že konec avgusta in to kljub temu da ima sorazmerno z bogato dejavnostjo malo osebja. Glede Slovenskega stalnega gledališča je rečeno, da se nahaja v hudem finančnem položaju, ki močno ovira potek njegovega delovanja in odpira nevarnost odpustov. Nadalje je rečeno, da državne podpore nikakor ne upoštevajo specifičnosti SSG. Država, ki se imenuje »demokratična« mora namreč poskrbeti, da omogoči nemoteno delo osrednje kulturne ustanove naše slovenske narodnostne skupnosti.

Glede Teatra stabile so sindikati izrazili željo, da bi po daljši politični krizi ponovno izpolnjevalo vloge, ki mu pritičejo in to z ustrezno strukturo.

Sindikalni predstavniki so najavili tudi vsedržavno manifestacijo v Rimu, ki bo 10. maja in kamor bodo šli gledališki in glasbeni delavci iz Trsta.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je bilo nato več posegov. Tako je intendant gledališča Verdi dejal, da se vlada in parlament malo zanimata za glasbeno dejavnost in poudaril absurdnost komisarskih uprav. Podpredsednik upravnega sveta iste ustanove Giorgio Cesare je dejal, da bi morala radio in televizija (mislil je na RAI) ponovno oddajati predstave in s tem približati glasbo in gledališče ljudem. Ravnatelj Teatra stabile Sergio D'Osmo je naglasil, da so v naši deželi, predvsem pa v tržaški pokrajini, podpore krajevnim ustanovam nizke v razmerju z drugimi italijanskimi kraji. Dejal je tudi, da je potrebno upoštevati vlogo, ki jo imajo gledališča ob meji. Ravnatelj SSG Miroslav Košuta, je dejal, da ni zakona, ki bi pokril deficite gledališč in da SSG prejema majhno podporo s strani države. Prav te nizke podpore pomenijo hudo težavo za gledališče, ki je vezano na krog manjšine, ki nikakor ni obširen, čeprav ima SSG sorazmerno kar lepo število abonentov. Košuta je omenil tudi to, da SSG ne prejema subvencij za upravo Kulturnega doma, kar pomeni seveda dodatno breme. Tajnik SSG Ace Mermolja je poudaril, da je treba najti takojšnje rešitve, saj morajo upravni sveti sprejemati repertoarje in načrte za prihodnjo sezono, v dramatičnih finančnih položajih.

Ob včerajšnji tiskovni konferenci naj še zapišemo, da so bile javne uprave v bistvu odsotne, kar seveda ni dobro . . .

Jutri v Zgoniku proslava osvoboditve

Drevi množični pohod mimo spomenikov

Enotni občinski odbor, v katerem so poleg zgoniške občinske uprave zastopane vse krajevne družbenopolitične komponente prireja jutri ob 11. uri pred občinskim spomenikom padlim v NOB v Zgoniku vsakoletno proslavo 39-letnice osvoboditve. Poleg govorov bo na sporedu bogat kulturni program s sodelovanjem pevskega zbora Rdeča zvezda iz Saleža, godbe na pihala s Proseka in šolo-obveznih otrok slovenske in italijanske šole.

Danes bo na predvečer ŠK Kras organiziral množični pohod mimo spomenikov padlim v NOB. Zbirališče bo ob 19.30 pred vaškim spomenikom v Gabrovcu, nato se bodo udeleženci odpeljali z avtomobili do spomenika v Samatorci, od koder bodo krenili po hribovski poti do kraja, kjer je padel partizanski učitelj Lojze Kokoravec - Gorazd, nato se bodo podali do spominskih obeležij v Saležu in Zgoniku, kjer bodo taborniki pripravili taborni ogenj.

B. S.

● **V ponedeljek ob 17. uri** bo na sedežu v Ul. S. Nicolò 7 letna skupščina trgovcev na drobno. Uvodno poročilo bo podal predsednik Naivo.

● **Tržaški župan Richetti** je včeraj sprejel podtajnika za šolstvo posl. Domenica Amalfitana.

Kakovostna razstava amaterjev v Torkli

Danes pričetek majence v Dolini: lepo ali grdo vreme

Sinoči je bila v galeriji Torkla v Dolini otvoritev razstave slikarjev amaterjev iz dolinske občine, ki jo že vrsto let zaporedoma priredi KD Valentin Vodnik. Letošnja razstava je mogoče ena najkakovostnejših v zadnjih letih, kar kaže na občuten napredek v slikarskih veščinah tistih, ki se s to umetnostjo ne bavijo poklicno, temveč le za kratek čas. »Pa kljub temu, njihova dela niso manjvredna, nasprotno, z njimi izkazujejo neko notranjo nujo po iskanju umetniškega izraza in uveljavljanja v javnosti,« je posebej poudaril Dezideri Švara, ki je po uvodnem pozdravu Branka Svetine orisal najočitnejše značilnosti enajstih razstavljajočih. Ti so: Fabio Smotlak, Marija Pancrazi, Damjan Žerjal, Milan Pasarit, Ester Kočevar, Evgen Pancrazi, Walter Kendi, Zdenka Ota, Stano Žerjal, Mirko Hrvatič in Boža Hrvatič.

V kratkem, a ljubkem kulturnem programu, so zapeli učenci osnovne šole Prežihov Voranc iz Doline, ki jih vodi Vihra Kodrič, na harmoniko pa je spremljal Aleksij Jercog. Sinočnji kulturni dogodek v Torkli je bil pravzaprav uvod v »majenco«, ki jo že iz davne preteklosti prireja dolinska mladina. Zadnja leta se je »majenca« uveljavila nekako kot sinonim za slabo vreme na prvo nedeljo v maju. Ni naključje, da se Dolinčani že teden dni sprašujoče ozirajo v nebo in po smeri vetra in legi oblakov skušajo končno enkrat pravilno uganiti, kakšno bo vreme jutri, ko bo maj pokonci, ko bodo parterji in parterce počistili plesišče, ko bo iz kioskov zadišalo po jedeh na žaru in bo v potokih teklo pristno domače vino.

Koliko priprav, koliko truda in napora dolinskih fantov, deklet, mož in žena je v preteklih letih neusmiljeno spral dež, da je bilo »na Gorici na placu« otožno in samotno, v trenutku ko bi moral biti praznik pomladi čas veselja, čas novega življenja v naravi in dobrega razpoloženja v človeških srcih.

Ali se bo torej letos majenca posrečila?

Sicer pa, med nami rečeno, še nobena majenca se Dolinčanom ni ponesrečila, kajti lepemu ali grdemu vremenu navkljub, majenca je vseeno enkratno doživetje za Dolino, je pač — majenca . . . (ris)

Še nepojasnjene okoliščine smrti upokojenca v plamenih

Vzroki požara, v katerem je predsinočnjim izgubil življenje 78-letni upokojenec Mario Cah, ostajajo še vedno neznani. Gasilci si namreč ne vedo pojasniti, kako so v njegovi spalnici v Ul. Ive 15 nastali plameni, ki so se nato pritaknili stola, papirjev in pletenega koša s časopisi. Čeprav je bil požar v bistvu omejen, je gost dim zadušil upokojenca, še preden si je mogel pomagati. Njegovo truplo je odkrila žena, ki se je vračala z obiska pri sorodnikih. Nemudoma je poklicala gasilce in Rdeči križ, vendar zdravnik je lahko le podpisal potrdilo o smrti. Po njenem pričevanju kaže, da Cah ni bil kadilec, to dejstvo pa še bolj stopnjuje domneve o nastanku požara.

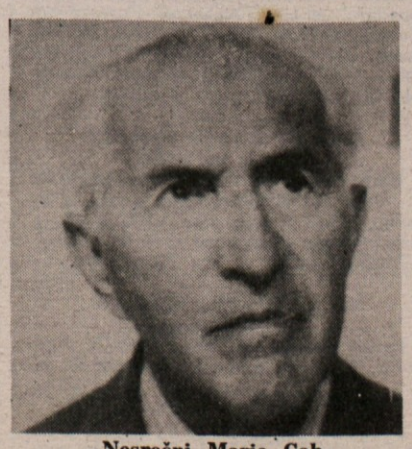

Nesrečni Mario Cah

†

Dne 2. maja nas je zapustil naš dragi

Željko Prodan

upokojenec tržaškega arzenala

Pogreb bo danes ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v katinarsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sin Marčelo, hči Laura, nevesta, zet, vnuka, vnukinji, sestra ter drugi sorodniki.

Boljunec, Trst, Škedenj, 5. 5. 1984
(Občinsko pogrebno podjetje)

Ob izgubi dragega

Željka Prodana

se pridružujejo žalovanju družine

Marčelo in Berta Nadlišek, Milka in Albin Babič, Lely in Edi Pechiarich, Pepi in Slavica Nadlišek ter Ivan in Elvia Nadlišek z družinami.

5. maj 1894 5. maj 1984

S K D SLAVEC — RICMANJE - LOG

vabi danes ob 19.30 vse člane in bivče odbornike, da se udeležijo **PROSLAVE 90-LETNICE DRUŠTVA.**

Od 5. do 8. maja v Dolini

MAJENCA

in XXVIII. OBČINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN
z ljudskim ocenjevanjem.

DANES
— ob 20.00 uradna otvoritev razstave vin in nagrajevanje
— od 20. ure vso noč postavljanje MAJA

JUTRI
— ob 15.30 pričetek kulturnega sporeda: pihalni orkester BREG iz Doline; folklorna skupina KUD KAROL PAHOR iz Pirana
— ob 19.00 prihod PARTERJEV in PARTERC
— ples z ansamblom TONETA KMETCA iz Ptuja

PONEDELJEK
— ob 19.30 koncert kantavtorja ANDREJA ŠIFRERJA (v primeru slabega vremena bo koncert v gledališču F. Prešeren v Boljuncu)
— ples z ansamblom TONETA KMETCA iz Ptuja

TOREK
— ob 18.00 nastop pihalnega orkestra BREG iz Doline
— ob 19.00 slovesno podiranje MAJA

Galerija TORKLA: razstava slikarjev amaterjev

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

GOSTOVANJE DRAME S N G IZ LUBLJANE

v Kulturnem domu v TRSTU

Georges Feydeau

BARILLONOVA POROKA

Režija: ZVONE ŠEDLBAUER

danes, 5. maja — ob 20.30 — ABONMA B, F

jutri, 6. maja — ob 16. uri — ABONMA C, G

S K D IGO GRUDEN in KD VESNA

vabita

danes, 5. maja, ob 20.30 v občinsko telovadnico v NABREŽINI na

CELOVEČERNI KONCERT APZ »Tone Tomšič«

TRŽAŠKI MEŠANI ZBOR

organizira

PLES

ki bo danes, 5. t.m., ob 20. uri v prostorih KD Barkovlje. Igral bo ansambel TAIMS, poskrbljeno pa bo tudi za disco - glasbo, pijačo in prigrizek.

Vabljeni!

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava Adriane Maraž.

Danes, 5. maja, ob 17. uri bo v galeriji »Al Corso« na Korzu Italia 9 otvoritev razstave slikarke Anne Paparelle.

KD F. Venturini sporoča, da sta v kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju na ogled razstavi diatoničnih harmonik in slik Stana Žerjala od 17. do 21. ure.

Danes, 5. maja, ob 18.30 bodo v galeriji »Cartesius« odprli razstavo slikarke Megi Pepeu. Razstava bo trajala do 17. maja.

razna obvestila

50-letniki dolinske občine (letnik 1934) so vabljeni, da se udeležijo sestanka v petek, 11. maja, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, vabi na srečanje z Vinkom Ošlakom, prevajalcem Tagorejeve knjige Sadhana ali Pot k popolnosti, ki je izšla v zbirki Kondor pri Mladinski knjigi. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v ponedeljek, 7. maja, ob 20.30.

Razstava »frajtonarc« pri Domju

Razstava starih harmonik, ki so jo odprli v soboto v dvorani KD Venturini pri Domju, je vzbudila veliko zanimanje javnosti. Nedvomno gre za zanimivo in pomembno pobudo, ki je vredna širše pozornosti

Rojanski šolarji obiskali Rižarno

V sredo so obiskali Rižarno šolarji rojanske šole »Bazoviških junakov«. Učenci treh višjih razredov te šole so se pod vodstvom svojih učiteljic zbrali pred ploščo, za katero je žara s pepelom žrtev. Tu jim je časnikar Franc Udovič prikazal zgodovino tega kraja trpljenja in žrtev, nakar je učenka položila pred ploščo šopek rdečih nageljnov, vsi skupaj so zapeli tri pesmi, nakar so si ogledali še celice smrti in muzej Rižarne

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

J. in W. Grimm: RDEČA KAPICA - Danes, 5. maja, ob 9. uri v osnovni šoli v Devinu; ob 11. uri v osnovni šoli v Nabrežini. V ponedeljek, 7. t.m., ob 11. uri v osnovni šoli v Mačkoljah; ob 14. uri v Slovenskem centru v Miljah. V četrtek, 10. t.m., ob 9. uri v osnovni šoli v Borštu; ob 11. uri v osnovni šoli v Dolini.

E. Albee: GOSPA IZ DUBUQUA - Danes, 5., 7. in 8. t.m., ob 20. uri v Drami v Ljubljani.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 5. maja, ob 20. uri: Sean O' Casey »Pravljica za lahko noč«, gostovanje PDG v Renčah pri Novi Gorici.

Jutri, 6. maja, ob 18. uri: Sean O' Casey »Pravljica za lahko noč«, gostovanje PDG v Braniku.

VERDI

Jutri, 6. maja, ob 16. uri izredna predstava Verdijeve opere »Moč usode«. Dirigent A. Campori, režiser C. Maestrini. Red H/B.

Pri blagajni gledališča (tel. 631-948) se danes prične prodaja novih abonmajev in potrditev starih abonmajev za spomladansko simfonično sezono 84.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Mala dvorana

V ponedeljek, 7. maja, ob 18. uri: ciklus »Evropske filmske šole« - Vel. Britanija.

Velika dvorana

V četrtek, 10. t.m., ob 19.30: Orgelski koncert, Paul Šifler - orgle.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 7. maja, ob 19.30: Mladi mladim, koncert prirejata Glasbena mladina Ljubljane in Cankarjev dom.

V torek, 8. t.m., ob 22. uri: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

kino

Ariston 17.00 — 22.00 »Tender mercies - Un tenero ringraziamento«.
Eden 18.00 — 22.00 »Arry & Son«. P. Newman.
Fenice 18.00, 20.00, 22.15 »Footloose«.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »La chiave di Jennifer«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.10 »Charles Bronson di professione giustiziere«. Za vsakogar.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Cenerentola 80«.
Grattacielo 17.30 — 22.15 »Voglia di tenerezza«. J. Nicholson, S. MacLaine.
Mignon 16.00 — 22.15 »Star 80«. Mariel Hamingwey, Eric Roberts. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 17.00 — 22.00 »Gorky Park«.
Aurora 16.00 — 21.45 »Occhio, malocchio, prezzemolo e finocchio«.
Moderno 17.40 — 22.00 »Arry & Son«. P. Newman.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Ai confini della realtà«. Za vsakogar.
Lumiere 16.00 — 22.00 »Quadropenia«.
Radio 15.30 — 21.30 »I sette desideri di una vergine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 — 22.00 »Il tuono blu«.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rdeča zvezda organizira v sredo, 9. t.m., ob 21. uri v društvenih prostorih v Saležu kulturni večer posvečen ŠK Krasu ob osvojitvi državnega naslova v namiznem tenisu. Sodelujejo: Sonja Milič, Sonja Doljak, Damjana Sedmak, Marina Cergol ter Aljoša Žerjal s svojimi filmi. Vabljeni!

Odsek otroške folklore KD Rdeča zvezda prosi starše otrok, ki so plesali v lanski sezoni, da čimprej vrnejo noše vsak ponedeljek ali petek v osnovni šoli v Zgoniku od 16. do 17.15.

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 5. maja
MIRAN

Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 20.17 — Dolžina dneva 14.31 — Luna vzide ob 8.32 in zatone ob 1.00.

Jutri, NEDELJA, 6. maja
JANEZ

Vreme včeraj: temperatura zraka 17,9 stopinje, zračni tlak 1012,5 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 58-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 12,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martina Satalino, Andrea Grisilla, Matteo Bandiera, Amanda Bitetto, Federico Cerne, Raffaella Colagrande.

UMRLI SO: 49-letni Benito Lombardi, 78-letni Giuseppe Zago, 76-letni Pietro Venuti, 86-letna Gemma Maghet vd. Spadaro, 89-letna Natalina Ferrari vd. Canzia, 81-letna Maria Richter vd. Radiani, 82-letni Santo Stoch, 82-letni Antonio Coslanich, 72-letni Antonio Valenti, 81-letna Ida Castano vd. Fagiolino.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Largo Sonnino 4, Trg Unità 6, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje 60. rojstni dan SILVANA STAREC. Še na mnoga zdrava, zadovoljna in vesela leta ji želijo vsi iz Krogelj, posebno pa vnuka, ki pošiljata noni velik koš poljubčkov.

Danes praznuje 18. rojstni dan VESNA VODOPIVEC. Da bi bila vedno tako zdrava in marljiva ji želijo mama, tata ter vsi, ki jo imajo radi.

Na skupno življenjsko pot stopata danes

ALENKA *in* EDVIN

Obilo srečnih in zdravih skupnih let jima želi

KD Slovan

Danes bosta stopila na skupno življenjsko pot

ALENKA *in* EDVIN

Vso srečo jima želijo

prijatelji.

ZAČASNA ZAPOSLITEV URADNICE NA REPENTABRU

Repentabrska občinska uprava bo začasno sprejela v službo uradnico za nadomestitve v teku leta. Zainteresirane naj predložijo prošnjo do torka, 8. maja.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Karmele Žerjal daruje Zora Sancin 10.000 lir za cerkvene pevke.

Ob praznovanju 70. rojstnega dne daruje Bruno Prašelj 30.000 lir za sekcijo VZPI Dolina - Mačkolje - Prebeneg, 30.000 lir za pihalni orkester Breg, 30.000 lir za pevski zbor V. Vodnik, 30.000 lir za KD V. Vodnik, 30.000 lir za ŠD Breg ter 30.000 lir za Skupnost družina Občine.

V počastitev spomina drage Lojzke darujeta Neva in Luciano Jagodic 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Pina Starca daruje družina Luciana Jagodica 20.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina Pina Starca darujejo družine Možina, Ban in Moro 30.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Marica in dr. Franc Škerlj darujeta 50.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem.

Ob 1. obletnici smrti Marina Milkoviča daruje Konzorcij kmetijskih zadrug Grmada 50.000 lir za ŠD Gaja.

V spomin na Egidija Sosiča darujeta Anita in Karmela Brecelj 20.000 lir za Skupnost družina Občine.

Namesto cvetja na grob Lojzke Poljšak daruj:ta Gigi in Marica Poljšak 50.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Lojzke Poljšak darujeta Anica in Karmela 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Stanka Škrka daruje Aldo Susteršič 10.000 lir za Vaško skupnost Praprot.

Alojz Kante daruje 10.000 lir za Vaško skupnost Praprot.

V spomin na Milana Zobca darujeta Vlasta in Žarko Družina 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta.

V spomin na Silvija Ferlugo darujeta Anica in Marino Kralj 15.000 lir za osnovno šolo 1. maj 1945 v Zgoniku.

V spomin na Rudija Pahorja darujeta Anica in Marino Kralj 15.000 lir za balinarski odsek ŠK Kras.

V spomin na moža in očeta Lina Visentina darujejo žena Fani 50.000 lir za SKD I. Gruden, hči Marjuča 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina ter sin Elio 50.000 lir za nabrežinsko cerkev.

Ob 1. obletnici smrti Ruggera Martinisa daruje žena Štefanija Colja 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Ob 3. obletnici smrti nepozabnega očeta Celestina Malalana daruje Savica Možina 20.000 lir za SKD Tabor ter 20.000 lir za openski cerkveni pevski zbor.

Ob 3. obletnici smrti Celestina Malalana darujeta Angelca in Zvonko Malalan 20.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina Ivice Simonič daruje Silva Kodrič 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob 8. obletnici smrti prof. Erminija Ambrozeta daruje Marija 30.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Josipa Starca daruje Mara Prašelj 10.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina pok. Ivanke Sedmak daruje Grozdana 10.000 lir za Združenja aktivistov na Tržaškem.

Ob 35. obletnici smrti brata partizana Milana daruje Vanda Starc 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Ob rojstnem dnevu prof. Ivana Šavlija daruje Zdenka 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob prvi obletnici smrti Ruggera Martinisa daruje družina Leopold Gruden 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

SGT daruje 50.000 lir za postavitev ploščadi v Gabrovcu.

V spomin na svojega predsednika Rudolfa Petarosa daruje srenja Boršt 50.000 lir za KD Slovenec in 50.000 lir za sekcijo VZPI Boršt - Zabrežec.

V spomin na Ivico Simonič darujejo Dolenčevi iz Devinščine 25.000 lir za ŠZ Jadran in 25.000 lir za ŠZ Sloga ter Draga in Branko Lupinc 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja - Opčine.

V spomin na Rudija Pahorja daruje Jože Doljak (Repen 11) 10.000 lir za balinarski odsek ŠK Kras.

V počastitev spomina Ivice Simonič darujeta Dana in Boris Možina 30.000 lir za Dijaško matico.

mali oglasi

telefon 040 - 775275 — vsak dan od 8. do 13. ure

FIAT 500 z opravljenim tehničnim pregledom, potreben popravil, prodam ali pa zamenjam skupaj z motornim kolesom Tomos 3K za Vespo. Cena po dogovoru. Tel. 040/743-071.

PRODAM Talbot Samba 1100 GLS, letnik 1982 - izredna priložnost. Tel. št. 040/212-629 od 19. do 20. ure.

OSMICO je odprl Stano Ravbar, Repen št. 2. Toči črno vino.

PRODAM Fiat 131/1300, letnik 1975, po zmerni ceni. Tel. 040/567-248 od 13.30 do 14.30.

PRODAM Fiat 127, letnik '75, 70.000 km. Tel. 040/826-084 v uradnih urah.

PRODAM motor za čoln Ducati, 20 HP s pripomočki. Tel. 040/826-084.

PRODAM 2-sobno stanovanje v Gradežu Pineti. Telefonirati po 20. uri: 571-715.

PRODAM hišo na Kontovelu št. 25, v vasi, 108 kv. m. Telefonirati ob delavnikih na št. 61034 od 17. do 18. ure (Košuta).

FRIZERSKI SALON Sonja Rolič, Nabrežina, tel. 200-203, sporoča, da posluje s sledečim urnikom: od 8.30 do 12.30 in od 16. do 20. ure; ob sobotah neprekinjeno od 8.30 do 17. ure.

MATEMATIKO in FIZIKO inštruiram na domu. Informacije popoldne po tel. št. 003865/21972.

OSMICO ima Frandolič - Slivno. Toči belo in črno vino.

V NABREŽINI sta odprla brata Gruden osmico. Točita belo in črno vino.

PRODAM zazidljiv teren v dolinski občini. Telefonirati na št. 228-217.

PRODAM skoraj novo avtomobilsko prikolico (carrello), dolžina 2 m. Tel. na št. 231-069.

FIAT 127 ali PANDO v odličnem stanju kupim v gotovini. Telefonirati na št. 52277 ob urah obedov.

MOŠKI - dobro situiran, išče žensko z dobrimi nameni za skupno življenje, staro približno 50 let, po možnosti prosto. Pisati na oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Lepa pomlad«.

PRODAJAM na Proseku športno trgovino. Tel. 212-618.

OSMICO je odprl Silvester Švara - Trnovca 14. Toči belo in črno vino.

PRODAM novo 100 kv. m veliko stanovanje v bližini Ul. Conti. Po želji tudi garaža. Telefonirati med 14. in 15. uro ali zvečer na tel. 793-364.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Občine, Trst.

menjalnica

4. 5. 84

Ameriški dolar	1.667.—
Kanadski dolar	1.290.—
Švicarski frank	746.—
Danska krona	167.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	548.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.345.—
Irski šterling	1.890.—
Nemška marka	617.50
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	10.—
Mali dinar	10.50

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Občine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Agent fotorex BS
za Tržaško
in Goriško pokrajino
Fotokopirni stroji
z uporabo navadnega papirja
Prodaja:
TRST — Ul. M. della Libertà 13/A
Tel.: (040) 64212
FOTOKOPIRNI SERVIS
LIR 5
BS
Ul. F. Severo 149 (Univerza)
Tel.: 568688
Ul. F. Severo 4 (Sodišče)
Tel.: 60354
TRST

Za vaše zlate želje
draguljarna
Malalan
Narodna ul. 28 Občine

film - film - film

ureja kinoatelje

filmi na tv zaslonu

IL POSTINO SUONA SEMPRE DUE VOLTE
»Poštar pozvoni vedno dvakrat«, 1981

Režija: Bob Rafelson.
Igrajo: Jack Nicholson, Jessica Lange, John Colicos in drugi.
Canale 5, v ponedeljek, 7. maja, ob 20.25.

Brez dvoma je vrednost in uspeh filma mnogokrat odvisen od dobrih igralcev. Če preskočimo hollywoodski zvezdniški sistem, ki je izrecno izkoriščal popularnost igralcev predvsem za finančni uspeh, se je v letih '70 izoblikovala in prodrla na filmsko platno vrsta mladih igralcev: Al Pacino, Dustin Hoffman, Ryan O'Neal, Robert De Niro in seveda Jack Nicholson. Nicholson in nenaključno H. Bogart - igrata podobne vloge — sta se igralsko izpopolnjevala v drugorazrednih filmih in si tako ustvarila lik negativnega junaka in igro na meji med šaljivim in heroičnim. Prvi večji uspeh in priznanje je prejel Nicholson s Hopperjevim filmov »Easy Rider« (1969). Svoje igralske sposobnosti je nato potrdil s »Five easy pieces« (1970) B. Rafelsona, »Chinatown« (1974) R. Polanskega, »One flew over the cuckoo's nest« (1975) M. Formana in seveda pričujočega filma ponovno B. Rafelsona. Z Rafelsonom sta ga družila globoko prijateljstvo in večletno sodelovanje, ki ju občutimo tudi v tem filmu, saj mu je vloga besnega in grobega jetnika zelo prikladna in izključno njemu napisana. Zgodba je verjetno bralcem že znana; gre se za živalski ljubezenski odnos med bivšim jetnikom in prikupno Coro.

IL PORTIERE DI NOTTE
»Nočni vratar«, 1974

Režija: Liliana Cavani.
Igrajo: Charlotte Rampling, Dirk Bogarde, Isa Miranda in drugi.
Canale 5, v torek, 8. maja, ob 21.25.

Cavanijeva je umetniško dozorela s filmi »Francesco D'Assisi« (1966), »I cannibali« (1970), »Milarepa« (1974), »Portiere di notte« (1974) in »Al di la del bene e del male« (1977). Na italijansko sceno je prodrla z modernim, povsem osebnim stikom, ki ga karakterizira politična angažiranost in izbira izredno krutih in neobičajnih tematik. Psihoanalistična in sociološka analiza sadomazohističnega odnosa med bivšo deportiranko in njenim rabljem nacističnega lagerja. Skrajno perverzna, »črna« zgodba, obenem feministična poučna pripoved o človeških odnosih para v sodobni družbi. Običajno se Cavanijeva oprijema prav tem, ki jih javna morala zamolči in prekriva, češ da so demonske in nečloveške. Subtilen odnos med morilcem in njegovo žrtvijo in sadomazohizem nacizma pa so, glej Freuda, Sadeja in Batailleja, del dvoumne in v celoti nepozabne človeške narave.

SUSPIRIA - »Suspiria«, 1977

Režija: Dario Argento.
Igrajo: Stefania Casini in drugi.
RAI 3, v sredo, 9. maja, ob 20.30.

Argento, filmski kritik in nato režiser si je pridobil vzdevek italijanskega Hitchcocka (»Profondo rosso« 1975, »Quattro mosche di velluto grigio« 1971). Vsaka primerjava z mojstrom suspenza pa je zaman, saj so njegovi filmi le stereotipi »Psihe« in Hitchcockove mauke uporablja le v komercialni namen. Čeprav ga je v »Suspiriji« Argento popolnoma polomil s scenarijem — zgodba je plitva, malo prepričljiva — ne manjka suspenza in grozljivih ali celo ostudnih scen. V koš je namreč nametal brez reda vse, kar se je dalo, od črvov do običajnih krikov in vikov, do besnih psov, prividov in mor. Tak kaos dopolnjuje sicer dobra fotografija L. Tovolija, ki spretno uporablja nasilne in nerealne barve ter scenografsko opremo G. Bassana na poti med gotico, liberty in pop-art.

DIECI INCREDIBILI GIORNI
»Deset nenavadnih dni«, 1971

Režija: Claude Chabrol.
Igrajo: Orson Welles, Marlene Jobert, Michel Piccoli in drugi.
RAI 1, v petek, 11. maja, ob 22.10.

Obdobje med leti 1969 in 1973 je umetniško najbolj plodno za Chabrola. Filmi iz te dobe (»Le boucher« 1969, »Le repture« 1970, »Le decade prodigieuse« 1971) imajo skupno nit v kritični obravnavi malomeščanske morale, ki sloni na lažni svobodi in lažnem napredku ter privede do vsakovrstnih »presežkov«. Posledica teh in razuzdanega življenja — pohlepnost po denarju, družinska tiranija, uživalska požrešnost, intelektualna prevzetnost, ideološki ekstremizem — so tema omenjenih Chabrolovih filmov. V »Decade prodigieuse« je glavni adut napeti odnos med družinskim tiranom, očetom - gospodarjem, Theom von Hornom in pisateljem Paulom Regisom, ki so mu naročili naj razvozla družinsko tragedijo »čudno« bolnega Theovega sina. Oba junaka pa sta žrtvi istega zla — »presežka«: Theo, ker preseže človeško stanje in se smatra za božanstvo, Paul pa do skrajnosti veruje v racionalno razlago dejstev in iz prevzetnosti ne vpošteva instinktivne narave človeka, tako da postane past Theovih spletk.

v kinodvoranah

SCHLOCK - »Schlock«, 1972

Režija: John Landis
Igrajo: John Landis in drugi.
»Skok v kino«, v Kulturnem domu — Gorica, v sredo, 9. maja, ob 19. in 21. uri.

Prvenec Johna Landisa, ki pa je prišel na italijansko tržišče šele sedaj, ko že dobro poznamo avtorja filmov »Blues Brothers« (1980), »Animal House« (1978) in »An American Werewolf in London« (1981). Kariero je začel kot stunt man v približno sedemdesetih filmih in bil celo v Jugoslaviji kot asistent produkcije v filmu B. H. Huttona »Kelly's heroes« (1970). »Schlock« je posnel leta 1971 v trinajstih dneh z majhno vsoto denarja. Čeprav mu ni film doprinesel veliko uspeha, zmagal je prvo nagrado leta 1973 na Festivalu znanstvene fantastike v Trstu in nagrado za najboljše komične prizore na Festivalu komičnega filma v Chambrousseju (Francija), je končno prodrl v filmski svet in dokazal izredne režijske sposobnosti. »Schlock« je grozljiva komedija v smislu, da se v njem prepletata dva žanra, ki se v Landisovem stilu enačita kot funkciji istega subjekta — očarljivosti in grozote telesa. V »Schlocku« a še bolj v »An American Werewolf in London« ali v videu z Michaelom Jacksonom »Thriller« je namreč subjekt človeško telo, ki se spreminja in vzbuja zdaj grozljive zdaj vesele občutke, ne da bi ena funkcija prevladala nad drugo. Dinamični in skoro akrobatski prizori dopolnijo že tako pestre filme mladega avtorja, ki nam bo gotovo priskrbel še veliko presenečenj.

Tomažinčič Ivan

Predelovanje zdravilnih zelišč

V novoodprti prodajalni TAVŽENTROŽA v Izoli, Cankarjev drevored 9 (100 m od PTT proti Kopru), vam nudimo:

različne čajne mešanice in **zeliščne kapljice,** ki pomagajo pri:
— astmi, kašlju
— delovanju želodca, jeter, žolča, ledvic
— rani na želodcu in dvanajstniku
— sladkorni bolezni
— pri regulaciji krvnega pritiska
— ženskih težavah (belem toku, neredni menstruaciji)
— oboleli prostati

kreme in **tekočine,** ki pomagajo pri:
— revmatičnih bolečinah
— išiasu in prekrvavitvi obolelih udov
— otrdelih sklepih, trdih mišicah, krčnih žilah
— zlati žili (hemoroidih), ranah, ekcemih
— krepitvi lasišča in odstranjevanju prhljaja

Poleg naštetih izdelkov, vam še nudimo kozmetične preparate (mleka, tonike, kreme), šampone (žveplen, brezov, jabolčni, kamilični, zeliščni), kopeli (smreka, sivka, limona).

Prodajalna TAVŽENTROŽA je odprta vsak dan od 8. do 12. ure, od 16. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure. Za morebitne informacije lahko pokličete na telefon (066) 62-800. Zahvaljujemo se vam za obisk in želimo mnogo zdravja.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal
10.00 Le leggende di Kalevala
10.15 Rojen za morje - 3. nadalj.
11.10 Za kak kilogram manj - dok.
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Trije vnuki in majordom TV film
12.30 Check-Up - oddaja o medicini
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Prisma: varietejski tednik
14.30 Športna sobota
Imola: 2. dan preizkušnih voženj za VN San Marina
Rim: 52. Mednarodno tekmovanje v konjskih dirkah
Monza: Golf
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Il sabato dello Zecchino
18.05 Izžrebanje loterije
18.10 Verska oddaja
18.20 Napoved programov
18.40 Forte fortissimo TV top
19.40 Almanah - Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Al Paradise - glasbena oddaja
22.00 Dnevnik
22.10 Tam Tam aktualnosti Dnevnika 1
23.00 Pranzo in TV
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
00.10 Polčas tekme play-off v košarki

Drugi kanal
10.00 Evropski dnevi
10.30 Napoved programov
10.45 Sobota
12.30 Dnevnik 2 - Start
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
14.00 Šola in vzgoja: Odprta šola
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 L'ultimo aereo per Venezia 3. in 4. nadaljevanje
15.50 Sereno variabile: turizem in prosti čas
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Izžrebanje loterije
18.30 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Ulice San Francisca - TV film
Meteo 2 - Vremenske napovedi
19.45 Dnevnik 2 - Poročila
20.30 Il boom - film
22.00 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.10 29. Evrovizijska popevka 1984
23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal
15.50 Šola in vzgoja: Ustanove
16.20 Šola in vzgoja: Kaj je v modi?
16.50 Piccola posta - film
18.25 Il pollice programi tretje TV mreže
19.00 Dnevnik 3
19.35 Geo: raziskave
20.15 Napoved programov
20.30 Indagine sui sentimenti oddajo vodi Ubaldo Lay
21.30 Dnevnik 3
22.05 Il lebbroso po povesti M. Djilasa - 2. del
23.05 Dee Jay glasba

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana
8.00 Poročila
8.05 Slovenske ljudske pravljice
8.20 Ciciban, dober dan: Potepuh
8.30 Jole, Jole - otroška serija
9.00 S. Pregl: Odprava zelenega zmaja
9.30 Diamanti na nebu - dok. serija
10.20 Včeraj za jutri: Pomlad 1946 - dok. serija
10.50 Portret Bratka Krefta
11.15 Poročila
15.25 Niš: PJ v nogometu Radnički - Budučnost
17.25 TV plošča: »Kerber«
17.45 Poročila
17.40 Ribiči iz Moorhövda - nadalj.
18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarka: Čudno nebo
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik in Vreme
20.00 Kisli dež - kratki film
20.30 Zrcalo tedna
21.00 Luksemburg: Izbor popevke za veliko nagrado Evrovizije
23.00 Reportaža s kolesarske dirke Alpe-Jadran
23.05 Reportaža z atletskega mitinga za Skokov memorial v Celju

Koper
14.30 Bančnik iz Pittsvilla - film
16.00 Lahka atletika - Celje: Skokov memorial
17.25 Nogomet: Vardar - Rijeka
19.15 Risanke
19.30 Dnevnik - Stičišče
19.50 Ameriške komike
20.00 Koncert Manfred Mann's earth band
20.30 Lucy in astronavti - TV film
21.00 Popevka evrovizije Dnevnik - Vse danes
23.30 Dekle, ki mora uživati - film

Zagreb
17.30 Sedem TV dni
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.15 Glasbena akademija vam predstavlja
18.30 Prisrčno vaši - dok. oddaja
19.30 Dnevnik
20.00 Ana Pavlova - nadaljevanka
21.00 Luksemburg: evrovizijska popevka
23.00 Poročila

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5
8.30 L'albero delle mele - TV film
9.00 Enos - TV film
10.00 Vacanze alle Hawaii - film
12.00 Simon Templar - TV film
13.00 Il pranzo è servito
13.30 Venere imperiale - film
15.30 Arabesque - TV film
16.30 T.J. Hooker - TV film
17.30 Record - športni tednik
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig Zag - kviz
20.25 Risatissima - glasbena oddaja
22.25 Super Record - športni tednik
23.25 Rocky Marciano - film

RETEQUATTRO
9.00 Alberto il ciccione - risanke
9.30 Archie e Sabrina - risanke
10.15 Chico - TV film
10.45 Fantasilandia - TV film
11.45 Mai dire si - TV film
12.45 Superamici - risanke
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 Šport: lov na 13
15.30 Šport: nogomet
16.30 Šport: zmagovalci
17.00 ABC Šport: Amerika
17.20 Space star - risanke
17.50 La famiglia Bradford - TV film
18.50 Marron Glacè - TV novela
19.30 Risani filmi
20.25 A-Team - TV film
21.30 Stupidissima - predstave
22.45 Sponsor City
00.45 Le bambole - film
2.30 Šport: nogomet

ITALIA 1
8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Doppio gioco - film
11.30 Phyllis - TV film
12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Strega per amore - TV film
13.00 Bim Bum Bam Chobin - risanke Marco Polo - risanke
14.00 Šport
16.00 Bim Bum Bam Lalabel - risanke Lady Oscar - risanke Vita da strega - TV film
17.30 Musica è
18.30 Be Bop a Lula - glasbena odd.
19.40 Italia 1 - flash
19.50 Il mio amico Arnold - TV film
20.25 Supercar - TV film
21.25 Magnum P.I. - TV film
22.25 Drive In
00.15 Dee Jay Television

TELEPADOVA
13.00 Šport: Catch
14.00 Falcon Crest - TV film
15.00 Cara cara - TV film
17.00 Shogun - risanke
17.30 Tigerman - risanke
18.00 Lupin III - risanke
18.30 Sampei - risanke
19.00 L'incredibile Hulk - TV film
20.00 Anche i ricchi piangono TV film
20.20 Cuori solitari - film
22.00 Šport: Catch
23.00 Šport
24.00 A caccia di spie - film

TRIVENETA
6.00 Film
7.30 Risanke
8.30 TV film
9.30 TV film
10.00 Q.P. Coupons
13.00 TV film
14.00 Dražba
16.30 TV film
17.30 Dražba preprog
20.30 Il testamento del dottor Mabuse film
22.00 TV film
22.30 Dražba preprog
1.30 Horoskop
1.40 Film
3.00 Non stop programi

TELEFRIULI
14.30 Nogomet: Udinese - Lazio
16.30 L'ora di Hitchcock - TV film
18.00 Spaziotto
18.30 Regione verde - rubrika
19.30 Srce in zdravje - rubrika
20.00 TV film
20.25 Pierino il fichissimo - film
22.15 L'ora di Hitchcock - TV film
23.30 Tutta da scoprire - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 - 13.00 Dopoldanski zbornik; Kulturni dogodki (ponovitev); 8.40 Glasbeni potpuri; 10.10 Javni koncert Glasbene matice v Trstu: 11.05 Moški zbor »Igo Gruden« iz Nabrežine, ki ga vodi Matjaž Šček; 11.30 Beležka 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 »Glas od Rezije«; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Izbrana dela slovenskih mladinskih pesnikov in pisateljev; 14.30 Naš jezik; 14.35 Halo, tu Radio Trst A!; 16.05 Glasbene raznolikosti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Igrali so jih v Narodnem domu: Fran Govekar: »Deseti brat«, ljudska igra.

RADIO OPČINE

Do 14. ure glasba; 14.00 Glasba po željah s telefonskimi pozivi v živo: telefon: 21-26-58; 18.00 Listajmo po časopisih, vodi Vinko; sledi non stop glasba.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev: Kruh in sol radia Koper; 13.40 Zamejska reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Objave, EP; 17.00 Glasba; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: Koledarček; 7.00 Dober dan, dan; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 14.30 Popoldanski glasbeni spored; 14.35 Siamo tutti nel pallone; 15.50 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz. . .; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Weekend, radijski variete; 10.15 Blackout; 10.55 Glasbeni trenutek; 11.10 Glasbeno srečanje z Mino; 11.44 La lanterna magica; 12.26 Zgodovinske osebnosti; 13.25 Master; 13.56 Informacije za turiste; 14.05 Glasbena oddaja; 14.40 Master; 15.03 Varietejski spored; 16.30 Dvojna igra; 17.30 Autoradio; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Plošče, radovednosti in odbojka; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Glasbeni trenutek; 19.30 Koncert glasbe in poezije; 20.00 Black-out, ponovitev; 20.40 Tudi mi smo tukaj; 21.00 Oddaja o zdravju; 21.30 Radijska drama; 22.00 Nocoj v Patrici; 22.28 Mali oder: Enrico Caruso; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Labirint; 8.00 Igrajte z nami; 8.05 Otroštvo, kako, zakaj. . .; 8.10 Napoved programov; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Programi pristopanja; 9.32 Od A do Z; 10.00 Posebna oddaja o motorjih; 11.00 Long Playing Hit; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Hit Parade; 15.00 Gaetano Donizetti, radijska priredba; 15.45 Hit Parade; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 La vedova scaltra, C. Goldoni; 19.50 in 22.50 Od sobote do sobote; 21.00 Ljudska simfonična sezona '83-84.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.00 Pojte z nami; 9.20 Matinejski koncert; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25 - 11.30 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 14.05 Kulturna panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanjepolitični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča; 20.00 - 23.00 Oddaja za Slovence po svetu; Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Na posvetu o drobnem gospodarstvu

Nakazane številne stvarne možnosti obmejnega gospodarskega sodelovanja

Boljša medsebojna informacija o gospodarskem položaju ter postavitev temeljev za daljnoročno sodelovanje v malem gospodarstvu med deželo Furlanijo-Julijsko krajino ter Slovenijo in Hrvatsko. To sta bili poglavitni misli izrečeni včeraj na shodu, ki sta ga na Espomegu v okviru dneva Jugoslavije pripravili goriška trgovinska zbornica in medobčinska gospodarska zbornica za Severno-primorsko območje iz Nove Gorice. Shod, katerega se je udeležilo več gospodarskih operaterjev ter predstavnikov oblasti z obeh strani meje, je začel novo fazo v gospodarski stvarnosti med obmejnimi deželami, fazo, ki mora sloneti na medsebojni pomoči in dopolnjevanju pri realizaciji visokih oblik gospodarskega sodelovanja. Od besed torej k dejajem. Tako so se namreč izrekli številni gospodarski predstavniki, ki so se zvrstili na govorniškem odru.

Uvodoma sta Luciano Sacchetti in Artur Štrukelj, v imenu prireditelјev shoda, pozdravila to pobudo in podčrtala izredno pomembno vlogo male industrije in obrtništva v gospodarskem kontekstu obeh dežel. Važnost pobude in potrebo po nadaljevanju na začeti poti je izrekel tudi podpredsednik gospodarske zbornice Slovenije Milan Šamec. Predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Henrik Marko je povedal, da si pri slovenski vladi prizadevajo, da bi odpravili vse ovire pri uresničevanju obmejnega sodelovanja. Pozdrave shodu sta prinesla tudi predsednik goriške pokrajinske uprave Silvio Cumpeta in goriški župan Antonio Scarano.

Osrednji del posveta pa je obsegal vrsto poročil s strani jugoslovanskih in italijanskih predstavnikov o vlogi drobnega gospodarstva v obeh državah, njegovem mestu in njegovih pravnih deviznih in carinskih predpisih. Po tem je sledila še predstavitev nekaterih stvarnih izkušenj dosedanjega sodelovanja.

Po pravnih aspektih male industrije in obrtništva sta govorila deželni odbornik za industrijo Francescutto in Jože Štefančič, podtajnik republiškega komiteja za industrijo. Oba govornika sta podčrtala prizadevanja obeh vlad, da bi priskočili na pomoč drobnemu gospodarstvu, ki je v kriznem obdobju potrdilo, da se lahko razvija in zagotavlja zaposlitveno raven. Pri tem je pomembna izjava Francescutta, po kateri bodo temu gospodarskemu sektorju, s strani dežele, nakazali 300 milijard lir na podlagi zakona štev. 70.

O možnostih sodelovanja, izkoriščanja posebnih deviznih fondov, iskanja novih poti, ki jih narekujejo tudi obmejni sporazumi in nenazadnje osimska pogodba so govorili predstavnik deželnega inštituta za razvoj obrtništva Rosmann in predstavniki obrtnikov iz Slovenije Ivan Bukovec, Emil Pavlin in Ernet Draš. Glede državnih predpisov, v prvi vrsti pa bančnih uslug, sta govorila predstavnik goriške hranilnice dr. Bragaglia in Vanja Kruh. Prvi je podčrtal zapletenost bančne normative v zvezi z mednarodnim gospodarskim sodelovajem, drugi pa izrazil potrebo po omejitvi deviznih ovir, ki ravno tako zavirajo možnost takega sodelovanja.

Predstavniki Mipota iz Krmina, Gometala iz Štandreža in Eta iz Cerkna pa so govorili o konkretnih izkušnjah dosedanjega sodelovanja. Rado Starc (Mipot) je podčrtal prednosti, ki jih je dobilo krminsko podjetje z uresničitvijo sodelovanja s podjetjem Iskra v Sloveniji, prednosti, kot je povedal, ki zadevajo predvsem razširitev lastnega tržišča. Podobne ocene je izrekel tudi Livij Antonič (Gometal), ki je omenil, da se je glede tega premalo storilo in da večkrat besedam ne sledijo dejanja. Antonič je izrazil tudi željo, da bi čimprej prišlo do ustanovitve mešane gospodarske zbornice, ki bi lahko pomagala pri ustvarjanju sodelovanja v malem gospodarstvu na obmejnem pasu. O sodelovanju med konzorcijem Gometal in cerkniško tovarno Eta, pa je govorila predstavnica te delovne organizacije Marta Deisinger.

Spored ob dnevu Jugoslavije na Espomegu pa je poleg shoda o drobnem gospodarstvu predvideval še obisk s strani uradne jugoslovanske delegacije sedeža trgovinske zbornice, sprejem na županstvu ter obisk prostorov deželnega gospodarskega združenja. V popoldanskih urah si je delegacija ogledala sejem, kasneje pa je pripravila uraden sprejem za predstavnike oblasti.

Središče za računalništvo v stavbi hotela Argonavti

Ustanovila ga bo delovna organizacija Iskra-Delta

NOVA GORICA — V objektu nekdanjega hotelskega in rekreacijskega centra Argonavti, ki je zaradi slabega gospodarjenja in raznih napak odgovornih organov in posameznikov prišel v stečaj, torej v likvidacijo, bodo razvili veliko šolsko središče za računalništvo. Projekt je v bistvu že potrjen in na voljo so tudi sredstva za preureditev hotelskega kompleksa v šolo, ki bo usposabljala kadre za najbolj obetavno in najhitreje razvijajočo se industrijsko oziroma elektronsko panogo. Iz tistega, kar smo zvedeli od odgovornih ter zanesljivih virov, izhaja, da bo nov center za usposabljanje delavcev za računalništvo najpomembnejši v Jugoslaviji in bo imel morda tudi mednarodne razsežnosti. Ustanovila ga bo Iskra-Delta, specializirana delovna organizacija znane jugoslovanske Industrije za elektroniko v Ljubljani. Iz analiz o stanju in perspektivah računalništva je razvidno, da se bo v novogoriškem centru lahko vsako leto usposabljalo okrog 6 tisoč delavcev oziroma študentov s področja računalništva. Izobraževalni proces bo obsegal bodisi tečaje ali seminarje, ali pa tudi daljše oblike usposabljanja.

Zagotovljenih je približno 33 milijard starih dinarjev, potrebnih za razširitev oziroma prilagoditev kompleksa Argonavtov v Novi Gorici. Zdaj je v objektu na voljo 142 ležišč, imajo pa tudi 50 pomožnih ležišč. Predvsem bodo morali obnoviti streho osrednjega poslopja in opraviti druga dela, tako da se bo zmogljivost bodočega izobraževalnega središča povečala na 200 ležišč. Predvideno je, da bodo v kompleksu delovale vse službe, ki jih potrebuje tako izobraževalno središče. Vsaka soba bo imela, recimo, računalniški terminal, ki bo rabil za delo in vaje slušateljev.

Novo šolsko središče bodo skratka razvili z velikim optimizmom in pričakovanjem, saj se računalništvo tudi v Jugoslaviji hitro razvija na raznih področjih, ter je bistveni pogoj za preobrazbo jugoslovanskega gospodarstva. Za nabavo opreme, to je šolskih rekvizitov in ostalih pripomočkov, bo Iskra - Delta investirala okrog 17 milijard starih dinarjev. Mišljena je tudi oprema, ki jo bodo prenesli iz obratov osrednje organizacije, se pravi Iskre - Delte v Ljubljani.

Izobraževalni center bo seveda ugodno vplival na napredek računalništva na Goriškem. Že zdaj poudarjajo, da bo središče razvilo tesno sodelovanje tudi z računalniškimi centri v tujini. V poštev prihajajo računalniški sistemi v Italiji in Avstriji, v Novi Gorici pa bi lahko usposabljali tudi računalniške kadre iz raznih tujih držav.

Osrednjo zgradbo Argonavtov bodo začeli preurejati kmalu, še prej pa bo novogoriško sodišče, predvidoma 22. maja, formalno ukinilo hotelski in rekreacijski center. Slednji Novi Gorici ni prinesel ugleda, saj so bili Argonavti primer slabega gospodarjenja in prakse, ki je nezdružljiva z odgovornim poslovanjem. Zato so v javnosti novico o preureditvi kompleksa v sodobni šolski center za računalništvo sprejeli z zanimanjem in skoraj z olajšanjem.

Kulturno društvo JEZERO DOBERDOB

Spevoigra

KOVAČEV ŠTUDENT

Danes, 5. maja 1984, v občinski telovadnici, ob 20.30.

Ob sklepu prvomajskega slavja

Jutri 5. spominski pohod Števerjan-Gonjače-Števerjan

Zaključni del letošnjih prvomajskih prireditev v Števerjanu, v priredbi KD Briški grič in sekcije VZPI-ANPI, bo kulturno-rekreacijskega značaja. Prvomajsko slavje se bo sklenilo jutri, 6. t.m., ko bo v dopoldanskem času 5. spominski pohod Števerjan - Gonjače - Števerjan, popoldne pa na Dvoru zanimiv program z nastopom plesalcev folklorne skupine in tamburaškega ansambla iz Medvod. Peti spominski pohod med spomenikom v Števerjanu in Gonjačah se bo odvijal ob vsakem vremenu. Udeleženci bodo tudi jutri lahko izbirali med daljšo (20 kilometrov) in krajšo (10 kilometrov) progo. Pohoda se lahko udeležijo tako posamezniki kakor skupine, prijave pa bodo zbirali neposredno pred odhodom in sicer od 8. do 9. ure na Dvoru. Start bo točno ob 9.30 izpred spomenika NOB pred cerkvijo v Števerjanu. Pohod ni tekmovalnega značaja, posebej poudarjajo prireditelji, kljub temu pa so določili maksimalni čas v katerem je treba opraviti pot: 4 ure. Udeleženci bodo prejeli spominsko kolajno, posebej pa bodo nagradili najbolj številne skupine.

Popoldanski spored se bo pričel ob 16.30, zvečer pa bo ples z ansamblom »Modrina« iz Kranja. Seveda bo še jutri odprta tudi razstava in pokušnja briških vin.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z

Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

v Kulturnem domu v GORICI

Georges Feydeau

BARILLONOVA POROKA

Režija: ZVONE ŠEDLBAUER

v ponedeljek, 7. maja, ob 20.30 — ABONMA RED B

v torek, 8. maja, ob 20.30 — ABONMA RED A, C

O sojenju zaradi tihotapstva bo odločalo kasacijsko sodišče

Prekinili obravnavo proti 16 osebam

Na goriškem sodišču se je včeraj pričel in tudi kmalu zaključil proces proti 16 osebam v zvezi s tihotapljenjem tobaka skozi goriške in tržaške mejne prehode. Gre za proces, ki se je že pričel oktobra lani na tržaškem sodišču. Takrat so tržaški sodniki odločili, da niso pristojni za obravnavo dogodkov, ki naj bi se pričeli v Gorici. Obsežna dokumentacija (šest zajetnih svežnjev obsega več kot 10 tisoč strani dokumentov in zapisnikov) je zato romala v Gorico.

Vprašljivo pa je, če je goriško sodišče pristojno. Ugovor v tem smislu je sodnikom postavil odv. Maniacco v imenu treh od obtožencev, pridružili pa so se mu tudi ostali odvetniki. Po njihovem mnenju, naj bi bilo kljub vsemu pristojno sodišče v Trstu. Po krajši prekinitvi so sodniki Succí, Marinelli in Castro z odlokom odredili posredovanje aktov kasacijskemu sodišču, ki naj razreši uganko in določi katero od dveh sodišč je pristojno.

Raznoliko skupino obtožencev (poleg nekaj Goričanov in Tržačanov so na zatožni klopi sedeli en Jugoslovan, dva Švicarja in več ljudi iz raznih mest Lombardije) dolžijo, da je s pomočjo finančnega stražnika, ki je bil zaposlen na prehodu pri Solkanu, organizirala med marcem 1982 in aprilom 1983 tihotapsko tolpo, ki je ilegalno uvažala tobak. Dokazano gradivo temelji predvsem na telefonskih prisluškovanjih pogovorov med obtoženci. Le-ti so: Paola Tedesco, 20 let, Sergio Scapaticci, 46, Dragan Popović, 50, Jean Claude Nicolet, 35, Antonio Paolo Tedesco, 26, Piero Crisma, 40, Sergio Naccini, 42, Corrado Bianchi, 60, Carlo Rigiami, 54, Alberto Selva, 40, Franco Selva, 38, Ruggero Deamesi, 57, Renato Agostinelli, 44, Salvatore Tedesco, 43, Augusto Arcellaschi, 40 in Alberto Morelli 47 let.

V glavni skupščini KZE odobrili proračun

Na zadnji seji glavne skupščine goriške krajevne zdravstvene enote, v sredo zvečer, so vendarle odobrili finančni načrt za tekoče leto. Za je glasovalo 29 članov skupščine, proti 8.

Odobritev proračuna za leto 1984 je bila na dnevnem redu že pred tednom dni, vendar se zasedanja takrat ni udeležilo zadostno število članov.

Iz bolnišnice

Zaradi poškodb, ki jih je dobil včeraj dopoldne v prometni nesreči v Ul. Trieste, se bo moral 30-letni Armando Pojan iz Gorice, Ulica Lungo Isonzo 39, zdraviti 20 dni. Zdravniki so mu ugotovili zlom štirih reber in udarce v kolenu leve noge ter po desni roki.

ZOBOZDRAVNIŠKO AMBULANTO

je v Doberdobu odprl **dr. Gianfranco Ferrari.** Odprta je ob sredah od 15. do 19. ure in ob sobotah od 9. do 12. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško priredi 17. t.m. izlet v Trbovlje in Savinjsko dolino. Preskrbljeno bo za zajtrk, kosilo in večerjo ter druge usluge. Vpisovanje na sedežu društva od 7. do 11. maja od 10. do 12. ure.

razna obvestila

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ vpisuje do 10. maja otroke za letovanje v Škofji Loki od 25. junija do 9. julija (otroci od 6. do 15. leta) in v Savudriji od 10. julija do 24. julija (otroci od 7. do 13. leta). Vpisovanje v uradu SKGZ v Gorici, Ulica Malta 2, telefon 84-644.

Uredništvo Pastirčka vabi na 5. Pastirčkov dan, ki bo v Štandrežu jutri, 6. maja, ob 16. uri se bo začel bogat program, zabava in nagrajevanje.

ZSKP - ZBOR »L. FOGAR«

Drevi ob 21. uri v goriški stolni cerkvi

KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA

iz Ljubljane.

Sodeluje:

prof. HUBERT BERGANT

kino

Gorica

KULTURNI DOM 19.00—21.00 »Tistega lepega dne«. Režija France Štiglic.
VITTORIA 17.30—22.00 »Piacevolmente porno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.30—21.00 »Scarface«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI 18.00—22.00 »Bianca«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Due come noi«.
PRINCIPE 18.00—22.00 »Coraggio fatti ammazzare«.
COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Krvna brata«. Ob 22.30 »Emanuela II., antidevica«
SVOBODA Zaprto
DESKLE 19.30 »Nathalie«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Baldini, Verdijev korzo 57, telefon 84-879.

POGREBI
Ob 8. uri Nicolò Udina iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

prispevki

Namesto cvetja na grob dragi in dobri Mariji Hmeljak darujeta Danica in Vilko 50.000 lir za krvodajalce iz Sovodenj.

Trije roparji okradli podružnico goriške hranilnice v Ronkah

Plen znaša okrog 12 milijonov lir

Po skoraj polletnem zatišju smo včeraj na Goriškem zabeležili nov rop v banki. Trije oboroženi mladeniči so okrog 11.30 vstopili v podružnico goriške hranilnice v Ronkah ter ukradli okrog 12 milijonov lir. Podvig so izpeljali tako hitro, saj so vse opravili v skopih dveh, treh minutah ter se zatem odpeljali v golfu črne barve, kjer jih je menda čakal pajdaš. Vozilo so kmalu zatem našli v Romjanu, na cesti v neposredni bližini avtoceste. Golf je bil pred kratkim ukraden v Gradežu.

O samem poteku ropa imajo preiskovalci menda na razpolago bolj malo podrobnosti. V banki je bilo včeraj ob 11.28, ko so vstopili roparji, kakih 10 klientov. Približno prav toliko je bilo ta čas prisotnih tudi uradnikov. Dva od roparjev sta bila oborožena, vsi trije pa so imeli zakrit obraz. Vsi so bili oblečeni v kavbojke. Medtem ko je eden ostal pri vratih in z orožjem ustrahoval klente in osebje, je eden od trojice skočil čez pult do blagajne, zagrabil nekaj šopov denarja v predalu. V naglici najbrž ni opazil na polici svežnjev bankovcev, ki jih je nekaj pred tem vložil eden od klientov.

Medtem ko so bili roparji na delu, je v banko vstopil, nič hudega sluteč, tudi klient Franco Mazzucchin. Ropar, ki je stal na straži pri vratih, ga je zagrabil za roko ter ga postavil ob zid, skupaj z drugimi. Nekaj deset sekund za tem so se roparji umaknili. Preden so stopili na ulico, so si odkrili obraze. Odpeljali so se v črnem golfu, ki je bil parkiran v bližini, proti križišču v centru Ronk. Ulica Roma, kjer je banka, je v tem delu namreč enosmerna.

Sodeč po kraju, kjer so našli potem avto, je mogoče sklepati, da so pobegnili po avtocesti. Ta možnost se zdi v tem trenutku najbolj verjetna, čeprav preiskovalci ne zanemarjajo tudi drugih možnosti.

Podružnico goriške hranilnice so roparji oropali že 27. januarja lani. Takrat je plen znašal okrog 40 milijonov. Rop v tej banki so utrpeli tudi julija leta 1975, ko so zlikovci odnesli okrog 35 milijonov. Včerajšnji rop je prvi v letošnjem letu na Goriškem. Lani novembra je neznanec okradel posojilnico v Sovodnjah.

DANES, 5. MAJA, OB 17. URI V KULTURNEM DOMU V TRSTU

javna manifestacija

Za Goričane bo avtobus odpeljal s Travnika ob 15.30; ustavil se bo v Štandrežu (pred spomenikom) ob 15.45; v Sovodnjah (pred Kulturnim domom) ob 15.50; v Gabrjah ob 15.55 in na Palkišču ob 16. uri.

Čez nekaj tednov tudi v Gorici posode za zbiranje steklenic

Poleg ekološkega tudi varčevalni učinek

Ena od značilnosti potrošniške družbe je nagla uporaba in odmetavanje predmetov, ki bi lahko sicer bili še uporabni. Tako se dogaja tudi s steklenicami, na primer piva in drugih raznovrstnih pijač, ki ne vemo, kaj bi z njimi, ko so prazne. Navadno roma večina steklenic v smeti, nemalo pa je takih, ki prazno steklenico odvržejo kamorkoli. V prvem primeru se po nepotrebnem bremeni občinska smetarska služba, v drugem prihaja do ekološke škode (in do nevarnosti, ki jih lahko povzročajo kosi razbitega stekla), v obeh primerih pa imamo poleg tega tudi ekonomsko škodo.

Morda ni vsem znano, namreč, da je za steklo, za razliko od drugih materialov, možna 100-odstotna ponovna uporaba. To pomeni, da je steklarnam vsaka stara steklenica dobrodošla: staro steklo zlijejo in ga nato spet uporabijo pri izdelavi temnejših steklenic, kakršne se navadno uporabljajo za pivo, vino in tudi za brezalkoholne pijače.

V mnogih državah, kjer so se že pred dolgim časom odločili za izkoriščanje in preuporabo odpadkov, je zbiranje starih steklenic prišlo že v navado. Tudi pri nas niso več redka mesta, kjer se občani poslužujejo posebnih posod za odlaganje odrabljenih steklenic. Po dolgih razpravah o umestnosti in učinkovitosti te pobude, bo končno tudi goriška občinska uprava v prihodnjih tednih dala namestiti podobne posode. Čeprav mora dokončni sklep še sprejeti občinski odbor, je zelo verjetno, da se bodo posode pojavile ob naših cestah že sredi meseca maja.

Namestili naj bi 24 večjih cilindrov, iz posebne plastične snovi in zelene barve, tako da ne bi njihova namestitev bila preveč nasilna za videz okolja. Vsak cilinder bo imel prostornino približno dveh kubičnih metrov in bo namenjen izključno zbiranju stekla. Cilindre bodo namestili po vseh mestnih rajonih, s posebno pozornostjo na bolj obljudene predmestne rajone. Posebno skrb bodo zato posvetili namestitvi pri Sv. Ani in Ločniku.

Uslužbenci občinske službe, ki bo ob sodelovanju specializiranega podjetja poskrbela za namestitev, so nam povedali, da uvedba posod ne prinaša nikakršnih tehničnih problemov. S posebnim tovornjakom bo mogoče vsako posodo izprazniti v nekaj minutah. Poleg tega, bi se moralo zmanjšati delo smetarske službe, saj bi se morala skupna količina smeti z izločevanjem stekla zmanjšati za kakih 7 in morda še več odstotkov.

Glede tega pa je kot neobhoden pogoj potrebno sodelovanje občanov. Pobuda bo lahko imela zaželeni uspeh, samo če se bodo vsi privadili na odnašanje steklenic v posebne posode. Marsikdo bo moral prehoditi par sto metrov več, saj posode ne bodo prav pod vsako hišo. Nekateri so skeptični in dvomijo v to, da bi velika večina Goričanov premagala lenobo in se napotila do posode za steklo. Drugi pa so kljub vsemu prepričani, da je pobuda koristna in da se ne bo izjalovila že po nekaj tednih, ko bodo ljudje verjetno prinašali vsakovrstno stekleno šaro, pač pa da bo ta ekološka navada postala za goriške občane trajna.

V ta namen bodo priredili širšo propagandno akcijo z nalepljenjem lepakov in postavitvijo tabel, ki bodo opozarjale na zbiranje steklenic. Pripravljajo tudi informacijske letake, ki jih bodo delili po šolah, da bi predvsem mlajše generacije vzgojili s pravim odnosom do varstva okolja.

Zaposlovanje v industriji in sekundarnih dejavnostih

Analiza podatkov ljudskih štetij 1951-1981

Ob zadnjem popisu prebivalstva so v Sovodnjah, Doberdobu in Števerjanu našteli 711 oseb, zaposlenih v raznih industrijskih panogah, ki so bile vključene v sekundami sektor. Njihovo število se je v sedemdesetih letih skrčilo za nekaj več kot 20 odstotkov. Krčenje števila zaposlenih v raznih proizvodnih panogah je v slovenskih občinah potekalo hitreje kot na ravni pokrajine; sicer pa so bili tudi trendi razvoja industrijskega delavstva v teh občinah nekoliko drugačni od pokrajinskih.

Najprej moramo opozoriti na to, da je bila med Slovenci stopnja zaposlenih v industriji po drugi svetovni vojni relativno nižja kakor med Italijani. Leta 1951 namreč v nobeni slovenski občini niso dosegli pokrajinskega povprečja. S pospešenim razvojem industrije v petdesetih in šestdesetih letih pa je tudi v teh občinah prišlo do prehajanja delovne sile iz kmetijstva v industrijo. To še zlasti velja za doberdobsko in sovodenjsko občino, saj sta se ti občini že leta 1961 povzpeli nad pokrajinsko povprečje. Zaradi posebnih pogojev, vmesnega položaja med obema urbanima središčema, Gorico in Tržičem, kot tudi zaradi slabo razvitega kmetijstva, sta ti dve občini delovali kot manjši rezervoar predvsem nekvalificirane delovne sile. Stopnja zaposlenih v industriji se je namreč tako v Sovodnjah kot tudi v Doberdobu dvigala tudi v šestdesetih letih, medtem ko je na ravni pokrajine in v večini goriških občin že začela padati na račun trgovine in storitev. Ob popisu leta 1971 so namreč v obeh občinah našteli med zaposlenimi približno dve tretjini zaposlenih v industriji, kar je bilo precej nad pokrajinskim povprečjem. Pri tem je treba sicer poudariti tudi, da v goriški pokrajini industrija ni nikoli presegla polovico zaposlenih, kar je na primer značilnost industrijsko razvitih italijanskih pokrajin.

Razvoj v števerjanski občini je bil podoben kakor v že omenjenih dveh občinah, le da je potekal na precej nižji stopnji. V tej občini namreč niso dosegli ob nobenem popisu prebivalstva niti tretjine zaposlenih v industriji. Najvišjo stopnjo so dosegli leta 1971, ko je znašal delež industrijskih delavcev 26,6 odstotka. Že leta 1981 pa je ta delež padel na 22,5 odstotka. Razlika med tremi slovenskimi občinami izhaja predvsem iz teže kmetijstva in se nato seveda odraža na najrazličnejših poljih družbenega življenja.

Razporeditev zaposlenih v sekundarnem sektorju po občinah v goriški pokrajini nam zelo jasno pokaže tudi bipolarnost goriške pokrajine. V Tržiču je bilo na primer med zadnjim popisom več kot 40 odstotkov zaposlenih v industriji, v Gorici pa le ena četrtina. V obeh občinah so v sedemdesetih letih sicer beležili močno krčenje sekundarnega sektorja, vendar je bilo to močnejše v goriški občini, kjer se je zmanjšal za 25 odstotkov, v Tržiču pa za 16 odstotkov.

Zanimivo je tudi, da so zaposleni v industriji v zadnjih letih relativno gledano še najbolj zastopani na ruralnih območjih, kar kaže, da se tudi v naših krajih prebivalstvo mest v večji meri usmerja v trgovino in storitvene dejavnosti kakor prebivalci podeželja.

K. DEVETAK

Zaposleni v sekundarnem sektorju in njihov delež glede na vse zaposlene med povojnimi popisi prebivalstva.

	1951	1961	1971	1981
Doberdob	283 (43,6)	365 (57,7)	321 (61,6)	284 (48,2)
Sovodnje	423 (43,8)	444 (53,3)	468 (62,7)	339 (46,5)
Števerjan	64 (15,3)	103 (25,2)	101 (26,6)	88 (22,5)
Goriška pokrajina	25.908 (46,7)	27.666 (48,9)	23.866 (45,7)	20.493 (37,1)

Pomen načrtnega zbiranja gradiva o delovanju in preteklosti društev

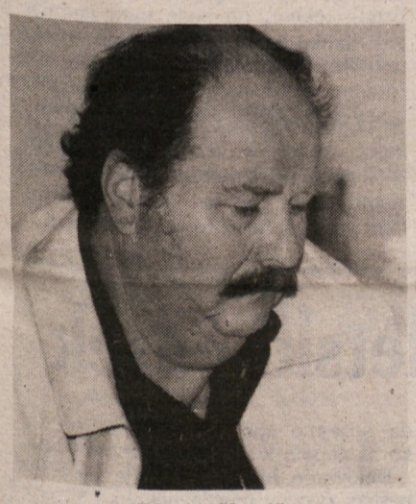

Zdenko Vogrič

Ko nas obišče v redakciji si, preden oddide, vedno zagotovi kup papirjev, dopisov in drugega materiala, ki ga dnevno dobivamo, in ki ga običajno mečemo v koš. Vse to lepo spravi in nese v arhiv v Križno ulico. Zdenko Vogrič to dela že precej let, odkar so na Zvezi slovenskih kulturnih društev odprli etnografsko-dokumentacijski oddelek. Zadnjič, ko nas je obiskal, sem se o tem njegovem »delu« nekoliko dlje pogovarjal in izvedel, da je že pet let, odkar se je oprijel tega posla. Najprej je začel v Števerjanu, kjer je ob sodelovanju nekaterih domačinov zbiral staro kmečko orodje. Vse, kar so dobili na raznih domačijah, so poslikali in o tem pripravili tudi razstavo, da bi pokazali ljudem vrednost, ki jo imajo tudi taki predmeti pri dokumentiranju naše prisotnosti v teh krajih.

»Delo v Števerjanu se je s časom razširilo po vsej Goriški,« je nadaljeval Zdenko Vogrič, »saj sem nemala prebredel vse vasi in zaselke in povsod povpraševal po starih predmetih, dokumentih in drugem materialu. Tega sem nabral toliko, da je postal sedež v Križni ulici že pretesen, da bi vanj spravil vse. Predvsem gre za dokumentarno gradivo, ki ga marsikdaj, ne da bi dvakrat pomislili na vrednost, ki ga ima, vržemo v smeti. Da je temu tako priča razstava ob 75-letnici ustanovitve KD Skala v Gabrjah. Kljub določenim težavam, sem le nabral dovolj materiala, ki govori o tem društvu, oziroma o Gabrjah. Če pa bi načrtno zbirali to dokumentacijo, bi za vsako razstavo imeli materiala na pretek. To je tudi kar že nekaj časa ponavljam, ko obiskujem razna društva. Mislim, da je vredno, da bi tudi druga naša kulturna društva sledila zgledu Gabrcev in ob raznih priložnostih pripravila razstave. Za vse to pa je potrebno, da imamo na razpolago čimveč raznovrstnega dokumentarnega gradiva.«

»Rekel si, da se s tem ukvarjaš že nekaj let. Zanima me, kako so ljudje sprejeli te tvoje pozive. Razumejo vrednost zbiranja etnografsko - dokumentarnega gradiva?«

»Moram reči, da ponekod že pridno sledijo tem nasvetom, žalostno pa je, da najmanj odziva dobim pri raznih društvih. Zaradi tega bi bilo skora nujno, da bi vsaka naša skupina imela v odboru človeka, ki bi skrbel za zbiranje dokumentacije.« Kot mi je povedal Vogrič, pa se delo tega odseka usmerja tudi na razstavno dejavnost. Lani so v Kulturnem domu pripravili razstavo o beneškem tisku, ki je naletela na veliko odobravanje. Letos pa so v okviru Prešernove proslave pripravili razstavo o Preglju, v programu pa je razstava o Kosovelu. To seveda uresničujejo ob podpori podobnih inštitucij v Trstu in Sloveniji.

Razvejano in pomembno delo odseka, ki ga gre brez dvoma podpirati in to bomo najbolje storili, če bomo sledili nasvetom Zdenka Vogriča in mu shranjevali ves material, ki bo prišel v poštev za njegovo delo. (PR)

Kovačev študent drevi v Doberdobu

Spevoigra — danes bi rekli kabaretna prireditev — bolj poredkoma zaide na oder amaterskega gledališča, pa se le zgodi. Tako bodo drevi v Doberdobu, v občinski telovadnici s pričetkom ob 20.30 predstavili spevoigro Vinka Vodopivca - Kovačev študent. Pripravili so jo člani KD Jezero. V predstavo so v zadnjih mesecih vložili precej trdega dela in so pri realizaciji pravzaprav sodelovali vsi odseki društva.

Pri režiji je doberdobskim prosvetnim delavcem pomagal Sergij Verč. Poleg članov zbora in godcev, bodo v glavnih vlogah nastopili Karel Ferletič, Vilko Frandolič, Magda Prinčič, Marino Lakovič in Evgen Gergolet.

prispevki

Za združenje pionirjev prve pomoči so v razne namene darovali druž. Costi 30 tisoč, podjetje Mario Perco 30 tisoč, II., III., IV. C razred učiteljišča Slataper 144 tisoč, druž. Brodie 20 tisoč, druž. Azzarello 50 tisoč, druž. Jvetich 50 tisoč, druž. Feresin 30 tisoč, druž. Zin 30 tisoč, druž. Zonch (Bruno) 15 tisoč, druž. Zonch (Alfredo) 60 tisoč, druž. Tasca 20 tisoč, druž. Cantalino 10 tisoč, g. Celdini 10 tisoč, Anna Ricciardi 20 tisoč, druž. Verbic 10 tisoč, druž. Azzarello 50 tisoč (2. prispevek), druž. Bertogna 120 tisoč, druž. Bertolini 15 tisoč, druž. Piani 10 tisoč, druž. Feresin (2. prispevek) 30 tisoč lir.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

133.

XXVII.

Inšpektorja Losanno je vest o smrti poročnika Zannija in zvestega davkarja Chiuca hudo pretresla. Zanni, njegov ljubljenec... Bilo mu je, kot bi mu umrl kdo od domačih. Ker prijateljev ni imel, sovražnikov pa veliko, mu je izguba neizmerno vdanega poročnika pomenila toliko, kot bi izgubil desno roko. Poznal je mnogo ljudi, ki so bili na jeziku zelo zagreti za stvar — in tudi uspešni — v srce pa jim ni prodrla. Nekateri pa so bili pripravljeni dan za dnem tvegati življenje, čeprav so vedeli za neprizadetost drugih vodilnih, ki so še sredi vojne poležavali na ženah, ljubicah in lovorikah ter se okoriščali s položaji.

Njegova žalost je prehajala v besnilo. Poročnik je poginil tam, kjer sta oba zaslutila začetek in jedro upora. Celo krivega se je počutil, da tega mladega, borbenega človeka ni več. Moral bi mu bil omogočiti premestitev k tajni policiji, kar so mu tako dolgo obljubljali in kar si je tudi sam vroče želel. Do tega pa ni prišlo, ker je bil poročnik preveč odkrit in prizadeven.

Takoj ko je odložil telefonsko slušalko, se je napotil h generalu Nevarri, poveljniku tržaškega vojnega okrožja. Ta ga je takoj sprejel in poslušal njegov pod vplivom različnih čustev spočeti protest proti slovenski predrznosti in nesramnosti v tej pokrajini, ki bi morala biti že kdaj čisto italijanska. Želel je vzpodbuditi generala, da bi končno vzdignil na noge vojsko in jo pognal v gozdove. Zato je močno pretiraval, ko je opisoval razmah partizanskih sil in ogroženost italijanstva. Njegova ocena je bila, da je v pokrajini nekaj sto upornikov. Občasno da vdirajo čez bivšo mejo tudi drugi, pomagajo pa jim domačini.

General ga je poslušal pazljivo in hladno. Najprej mu je izrazil sožalje za izgubo dveh podrejenih. Potem se mu je zahvalil za obveščevalne podatke, ki sproti prihajajo z vseh karabinjerskih postaj. Zahvalil se je tudi njemu osebno za prispevek k usklajevanju sil, ki se trudijo, da bi na tem tako pomembnem ozemlju preprečile vstajo.

Ko je končal s formalnostmi, je šel general korak dalje kot navadno. Dokaj prizadeto je rekel:

»Ukazal bom, da vojska s podporo policije izvede povračilni ukrep. Pojdite tja in pokažite Slovencem, da se ne bomo pustili izzivati. Naš odgovor bo: ogenj in meč! Zaprite vse, kar diši po odporu! Mi pa bomo uničili njihove vojne potenciale v najkrajšem času! Sramota, da nam sedaj, ko zmagujemo, kljubuje peščica slaboumnih fanatikov, komunističnih zagnancev, ki dobivajo podporo od zunaj!«

Losanna bi bil generala najraje objel. Ni vedel, od kod pri njem ta nenavadna sprememba. Zdaj bodo tudi njega, Losanno, in njegova prizadevanja gledali v Rimu v drugačni luči.

Zvečer je obiskal Zannija in Londeia na mrtvaškem odru. Ležala sta v veži poveljstva karabinjerjev, vsa med rožami in svečami. Imela sta častno stražo. Tu je videl tudi majorja Vanellija in poročnika Fulvia, ki sta pomagala izvajati v hribovju poslednjo Zannijevo zamisel. Ob poročnikovem smrtno spokojnem, bledem obrazu je Losanna prisegel maščevanje. Če tega ne bi napravil, njegova žrtev in prizadevanja ne bi imela pravega smisla in pomena. V vojni je pač tako, da kri kliče kri, žrtev nove žrtve in smrt drugo smrt. Če tega ne bi bilo, bi se vojna prehitro nehala. Strasti bi se razvodenele in bila bi dolgočasna. Tako pa se strasti razvnamejo iz iskric v nezadržne plamene. Duše mrtvih so gorivo živim, da vztrajajo v boju za svoje ideale.

Smrt je poročnika dokončno opredelila. Z njo so odpadli predsodki, napake, ki so ga kazile. Zdaj je zablestel kristalno čist in oster kot nož, vsem za vzor, zlasti mladim, da bi ga v boju posnemali.

Major Vanelli je pripovedoval Losanni, s kakšno zagnanostjo so iskali davkarjev grob in našli taborišče. Na tihem pa si je mislil: »Bil je mlad norec, ki je pokopal sam sebe in dobil, kakor davkar, prav tisto, kar je iskal... On, Vanelli se bo trudil, da se njemu in njegovim vojakom kaj takega ne bo pripetilo...«

Ob mrliču je Losanna zvedel, da je neko dekle iz vasi povedalo, da sta morilca Bečanova.

Losanna si je očital, da so delali v rokavicah in pustili, da je uporniško tihotapsko gnezdo tako dolgo ostalo nekaznovano. Maščeval se bo za nazaj! V glavi se mu je spočel strašen načrt. Slovenci si bodo zapomnili, kdaj so ubili njegovega miljenca, in Bečani še posebej! Dobro, da je stari rokovnjač že v zaporih. Druge mu bodo kmalu privlekli. Vse, ki mu bodo prišli v roke, bo dal pobesiti v mestu ob reki. Za vsakega posebej je že izbral drevo!

XXVIII.

Lok teme nad gorami je naglo bledel. Kriki petelinov so naznanjali jutro. Prosojna modrina neba se je rumeno obarvala. Sveže listje, ki je komaj vzbrstelo, se je kopalo v jutranji rosi. Ptiči so začeli zgodaj žvrgoleti. Bila je velika nedelja, ki jo je Jožefa vedno pričakovala z veseljem v srcu in se je nanjo pripravljala vso pusto in sivo zimo. Tokrat je prišla naglo, negotovo in žalostno.

Ko so ji Italijani vzeli moža in se je družina razkropila, se je zavedela, da se začenja ura obračuna, ki se mu ne more izogniti. Čeprav je dobila od sina Karla sporočilo, kaj se je zgodilo, ni mogla in ni hotela zbežati.

Na poskusnih vožnjah za VN San Marina

Alboreto (ferrari) v težavah

SAN MARINO — Najboljši čas v prvem dnevu poizkusnih voženj za VN San Marina formule ena na dirkališču v Imoli je dosegel Brazilec Nelson Piquet na brabhamu, ki je progo prevozil v 1'33''493 s poprečno hitrostjo 190 km na uro. Za njim se je uvrstil Francoz Alain Prost na mclarnu, ki je po spodrsljaju v Zolderju že dokazal, da se vrača na nivoj iz prvih dveh dirk, ko je bil z Laudo praktično nezadržen. Tretji najboljši čas je dosegel njegov rojak Tambay na renaultu, prvi od Italijanov (4.) pa je bil Andrea De Cesaris na ligieru. Oba Ferrarijeva pilota, ki veljata za favorita, sta dokaj razočarala. Arnoux je dosegel šele deseti čas, Alboreto, zmagovalec v Zolderju, pa je s 24. časom celo na robu izpada iz startne liste. Alboreto praktično včeraj sploh ni vozil, saj sta se mu tako glavni kot rezervni bolid ustavila, baje zaradi pomanjkanja dotoka bencina. Njegove kar 13-sekundne zamude za Piquetom torej ne gre jemati v poštev in že danes bo gotovo uspešnejši, čeprav se seveda postavlja vprašanje, ali bo sposoben ponoviti uspeh, ki ga je dosegel v Belgiji.

Glavna značilnost včerajšnjih poskusnih voženj je bilo spremenljivo vreme z dežjem, ki je pilote prisililo, da so večkrat zamenjali pnevmatike. Vremenske napovedi pa tudi danes ne obetajo nič boljšega.

Cosulich novi predsednik Bica

Trgovec Silvio Cosulich je nov predsednik tržaškega košarkarskega prvoligaškega kluba Bic. Cosulicha, ki je bil pred leti že na tem položaju, je izvolil izvršni odbor društva na svoji včerajšnji seji. Hkrati se v krogih Bica govori, da bodo reprezentanta Tonuta za milijardo lir odstopili Peroniju.

Jadranovci gostujejo jutri pri prvouvrščenem Maltintiju

Tekma v Pistoii: formalna ali odločilna?

Jutri zvečer bo v Pistoii srečanje med Maltintijem in Jadranom, na katerem se bo dokončno razčistilo stanje glede skupine moštev, ki se bodo potegovale za napredovanje. Naši košarkarji si bodo z zmago absolutno zagotovili mesto v »play-off«, v nasprotnem primeru pa bo o uvrstitvi našega moštva odločal izid drevišnjega srečanja med Fiammo in S. Bonifaciom.

Zanimivo je, da se bo šele po zadnjem kolu izvedelo, kateri moštvi poleg Maltintija in Stefanela se bosta še borili za napredovanje, saj imajo v tem trenutku teoretično možnost uvrstitve v končnico prvenstva kar tri ekipe — Castelfranco, Fiamma in Jadran. Jadranovci in Fiamma imajo sicer več možnosti, da dosežejo »play-off«, toda poglejmo, kaj se še vse lahko zgodi v zadnjem kolu.

V primeru da Fiamma in Jadran doživita poraz in da osvojijo zmago košarkarji Castelfranca bi bila vsa tri moštva z istim številom točk, tako da bi o uvrstitvi v drugi del prvenstva odločala razlika v koših iz neposrednih srečanj med temi tremi moštvi. To bi bilo za jadranovce negativno. Če bosta Fiamma in Castelfranco zmagala Jadran pa izgubil v Pistoii se bosta v nadaljnji del uvrstila Fiamma in Jadran, ker imajo Žagarjevi varovanci boljšo koš razliko v medsebojnih tekmah s Castelfrancom (+1). V primeru, da zmagata Jadran in Castelfranco in da doživijo bocenski košarkarji poraz, bo Fiamma izločena iz borbe za napredovanje.

Kot vidimo sta Fiama in Jadran precej vezana eden na drugega. Za naše košarkarje bi zmaga Fiamme pomenila uvrstitev v »play-off« tudi v primeru poraza. Bocenski košarkarji pa bi lahko zamudili »vlak za play-off«, če bi se jim drevišnje srečanje ponesrečilo in če bi Jadran osvojil zmago v Pistoii. V takih okoliščinah je jasno, da bodo skušali bocenski košarkarji zmagati tudi zato, da bi ne bili vezani na rezultat tekme v Pistoii. To pa je za naše moštvo prej koristno kot škodljivo. Castelfranco bo v zadnjem srečanju imel relativno lahko nalogo, saj se bo v Milanu pomeril z moštvom Monkey's.

Ob koncu pa še to. Košarkarji Maltintija nimajo več nobenih skrbi, saj so prvenstvo sklenili na prvem mestu, zato je možno, da bodo na jutrišnjem srečanju taktizirali in igrali lagodneje in bolj popustljivo zato, da bi prikrili svoje taktične načrte ki jih bodo uporabljali v »play-offu«. Naši bodo vsekakor nastopili v okrnjeni postavi brez centra Roberta Daneva. Kljub temu pa lahko gledamo na jutrišnje srečanje z dokajšnjo mero optimizma. Srečanje med Maltintijem in Jadranom bo jutri v Pistoii (telovadnica Auditorium, Ul. Panconi) s pričetkom ob 18. uri.

Cancia

Mednarodna dirka Alpe-Adria

Danes prva etapa Ljubljana-Celje

LJUBLJANA — Z današnjo prvo etapo od Ljubljane do Celja (132 km) se bo začela 18. izvedba mednarodne amaterske kolesarske dirke Alpe - Adria. Start bo ob 11. uri na Trgu revolucije. Letošnja dirka je še posebej zanimiva, ker je kar šest držav prijavilo celo svojo olimpijsko reprezentanco, da bi se bolje pripravili na bližnje olimpijske igre v Los Angelesu. Le-te so NDR, Poljska, ČSSR, Avstrija, Madžarska in Lichtenstein, Jugoslavijo pa bodo zastopali reprezentanti Hrvatske in Srbije ter slovenski klubi Sava, Rog in Novo mesto. Nastopil bo tudi lanski zmagovalec Primož Čerin.

Letošnja dirka je, kot znano, razdeljena na šest etap. Peta, ki bo 8. maja, pobliže zanima tudi naše ljubitelje kolesarstva, saj so progo speljali od Humina do Portoroža, mimo naših krajev. Ta etapa bo dolga 161 km, cilj pa so organizatorji postavili pred hotelom Palace.

Na startu kar štirinajst skupin

Tradicionalnega prvomajskega planinsko-orientacijskega pohoda v Števerjanu se je udeležilo lepo število tekmovalcev

naše ekipe v košarkarskih prvenstvih

KADETI

Bor — Libertas B 87:81 (40:32)

BOR: Petaros, Krapež 2, Jogan 18 (2:2), Pieri 16 (2:3), Horvic, Parisi 15 (5:7), Kovačič 16, (2:5), Pupulin 10, Petirosso 6, Žerjal 4.

Borovci so proti skromnemu Libertasu B dosegli šesto zaporedno zmago. Tokrat pa se »plavi« z igro niso izkazali. Res, da so tokrat nastopili tisti, ki so doslej manj igrali toda to ni opravičilo za tako slab nastop. »Plavi« so sicer igrali še kar v redu do 11. min. p.p. (28:14), nato pa so popustili in nasprotniki so se začeli bližati, ter so celo povedli 62:60 v 31. minuti. Borovci so se nato zbudili in zadali nasprotnikom delni izid 19:2.

Inter Milje — Bor 90:79 (48:35)

BOR: Pregarc 18, Semen 10, Jogan 2, Pieri 6, Smotlak 6, Parisi, Kovačič 9 (3:6), Korošec 31 (7:8), Pupulin 1 (1:3), Krapež.

Nasprotniki so s to zmago že matematično osvojili prvo mesto. Borovci so odigrali dobro tekmo in so bili enakovreden tekmec. V drugem delu so se borovci borili do zadnjega in se približali na 6 točk razlike (58:64), a več niso zmogli, kljub temu, da sta bila Fabrizio Korošec in David Pregarc neustavljiva v napadu. Pohvalo pa si zasluži celotna ekipa, predvsem zaradi požrtvovalnosti in zagrizenosti. Ob koncu tekme so bili borovci deležni iskrenih pohval s strani zmagovalcev in gledalcev. Borovce sedaj čaka še nekaj težkih tekem. Če bodo tako nadaljevali lahko računajo na zelo visoko uvrstitev. (Vanja)

● **ITALIJANSKI MOTOCIKLIST** Virginio Ferrari si je med včerajšnjimi poskusnimi vožnjami za VN Španije zlomil nogo. Ferrari je bil za krmilom yamahe v kategoriji 350 ccm.

Za upravljanje jadrnic

Uspel jadralni tečaj Čupe

Od januarja do marca smo imeli mladi jadralci kluba Čupa tečaj za dosego patenta za upravljanje jadrnic, ki ga je vodil Bruno Volpi. Tečaj je potekal v prostorih kulturnega doma na Opčinah. Sestajali smo se enkrat tedensko. Začetno je bilo v tečaj vpisanih 17 članov, vendar se je to število v teku tečaja še povečalo. Zanimanje za tečaj je bilo zelo veliko. To potrjuje tudi dejstvo, da so ga obiskovali mladi iz številnih vasi od Devina do Padrič. Tečaj je potekal v prijetnem vzdušju, bodisi zaradi izredno zanimive vsebine, bodisi zaradi izčrpnega predavanja.

Po teoretičnem delu moramo sedaj opraviti še praktične vaje. Sicer smo te imeli že dvakrat, vedno pod nadzorstvom inštruktorja Volpija. Konec tedna bomo še dvakrat odjadrali po morju v upanju, da bo vreme naklonjeno. Ob koncu tečaja bomo morali opraviti še izpit. Del tečajnikov bo opravilo izpit v Tržiču konec maja, drugi pa v Trstu kasneje. (J.K.)

MLADINSKE IGRE: ODBOJKA

»Kosovel« prvak

Kosovel — Bergamas 2:1 (15:10, 12:15, 15:10)

KOSOVEL: Kalc, Komar, Čač, Paulina, Tognetti, Ota, Kralj, Taučer, Sain, Radetti.

Mladi odbojkarji openske nižje srednje šole Kosovel so z zmago proti Bergamasu osvojili naslov pokrajinskega prvaka v okviru mladinskih iger.

Pri Boru reorganizirali atletski odsek

Letošnja atletska sezona se je že začela in odslej bodo na sporedu najrazličnejša tekmovanja in atletske prireditve. Tudi pozimi atleti in atletska društva niso mirovali. Tekmovalci so celo zimo trenirali in nabirali moči za tekmovanja, ki jih pričakujejo. Številna društva, ki se ukvarjajo z atletiko pa so imela kar precej težav. Tako je bilo tudi pri atletski sekciji Bora.

Prvi problem s katerim so se morali soočiti je bil nov pravilnik italijanske atletske federacije FIDAL, ki zahteva, da mora imeti vsako društvo, ki želi nastopati v kategoriji članov, vsaj enega trenerja s kvalifikacijo državnega specialista. Število takih trenerjev je zelo majhno (v Trstu so le trije). To kvalifikacijo je precej težko doseči, saj je treba obiskovati dveletni tečaj in nato opraviti izpit. Število udeležencev na teh tečajih pa je omejeno in zelo majhno. Federacija je za letošnjo sezono sicer dovolila vpis društev tudi brez takega trenerja, vendar s tem problem še ni rešen.

Kmalu so se pri atletski sekciji pojavile nove težave. Del starega odbora je namreč odstopil, isto pa je storil tudi eden izmed trenerjev. Odborniki, ki sestavljajo novi odbor večinoma nimajo zelo velikih izkušenj in so se tako znašli pred težko nalogo. Najprej je bila potrebna reorganizacija znotraj odbora samega. Mesto načelnika je prevzel Peter Zupan, blagajnik je Mira Kermec, gospodar pa Neva Kozlovič. V odboru so še Ana Gustinčič in Devan Cesar in trije trenerji Ančj Lasič, Ivek Pertot in Ivo Gherlani.

Da bi svojim atletom nudila čim boljše pogoje za trening in nastope na tekmovanjih, je sekcija odločila, da sprejme sponsorizacijo in bo tako nastopala z imenom Bor Infordata.

Delovanje atletske sekcije bo letos pestro, čeprav morda nekoliko skromnejše kot v preteklih sezonah. Že 24. in 25. aprila so se mladi tekmovalci podali v Spilamberto pri Modeni na že tradicionalno srečanje s tamkajšnjim društvom Polisportiva Spilambertese, s katerim so navezali stike pred tremi leti. Na domovih so jih gostili tamkajšnji mladi atleti. Drugi dan je bilo na sporedu tudi atletsko tekmovanje, kjer so nastopila skoraj vsa društva iz dežele.

V juniju nameravajo pri atletski sekciji organizirati tradicionalni mednarodni atletski miting, ki bo letos sedmi po vrsti. Vsako leto so se tega mitinga udeležili zelo kakovostni tekmovalci iz Jugoslavije, Italije in Avstrije.

C. D.

V tekmovanju za naslov državnega prvaka »gran fondo«

Rolkarji SK Devin odlični v Oderzu

1. maja so se rolkarji SK Devin udeležili tekmovanja za naslov državnega prvaka »gran fondo« v Oderzu. Udeležilo se ga je 135 rolkarjev iz 20 društev. Naši rolkarji so se odlično uvrstili. Andrej Antonič je zmagal v kategoriji cicibanov, na dobrem petem mestu je prispel Rajko Zečevič, Miloš Šušteršič pa je bil 7. V kategoriji mlajših začetnikov se je Ervin Iori uvrstil na solidno 7. mesto. Odlično uvrstitev si je priboril tudi Aleksander Sosič v kategoriji mladincev. Prispel je 7., Elio Iori pa se je med tekmovanjem počutil slabo in je bil le 11. Zelo dobro sta se uvrstili tudi naši rolkarci v kategoriji mlajših začetnic. Kristina Gabrovec je bila odlična 2., Elena Verč pa 3. Na klubski lestvici se je SK Devin uvrstil na zelo dobro 4. mesto.

LESTVICE

Cicibani: 1. Andrej Antonič SK Devin (letnik 1971) 26'53''76; 5. Rajko Zečevič SK Devin (1971) 33'33''99; 7. Miloš Susteršič SK Devin (1971) 35' 49''24.

Mlajši začetniki: 1. Diego Graselli Skirol Mestre (1969) 24'36''; 7. Ervin Iori SK Devin (1970) 29'11''20.

Mladinci: 1. Stefano Stanzial (Gruppo sportivo forestale Roma) (1966) 48'23''21; 7. Aleksander Sosič SK Devin (1966) 56'11''24; 11. Elio Iori SK Devin (1967) 1 ura 2'11''36.

Mlajše začetnice: 1. Lucia Zanella (SK Skio) (1968) 30'26''97; 2. Kristina Gabrovec SK Devin (1969) 31 minut 46''70; 3. Elena Verč SK Devin (1969) 33'14''18. (Elio Iori)

Špancu 17. etapa dirke po Španiji

MADRID — Sedemnajsto etapo kolesarske dirke po Španiji je osvojil domačin Josè Recio. Vsi najboljši so na cilj prispeli z 38'' zamude. Moser je bil tretji. Na skupni lestvici še naprej vodi Francoz Caritoux, njegov neposredni nasprotnik, Španec Fernandez, pa je odstopil.

RAS
L'ASSICURATRICE ITALIANA
Di Fonda & Zafred
AGENCIJA
TRST - Ulica Torino 22
Tel.: 730-011

Na turnirju za učence in dijake

Priložnost za mlade šahiste

Deželna šahovska zveza F-JK prireja jutri v sodelovanju Tržaškega šahovskega društva (Società Scacchistica Triestina) pokrajinske šahovske turnirje za osnovnošolce ter nižje in višješolce. Turnir bo ob 9.30 na sedežu šahovskega društva (Ul. Tarabocchia 3), udeležijo pa se ga lahko dijaki ter učenci. Turnirji bodo veljali za deželno selekcijo, saj se bo prvih šest uvrščenih vseh treh turnirjev udeležilo deželnega finala, ki bo v Tržiču teden kasneje. Slovenske učence in dijake vabimo, da se turnirja polnoštevilno udeležijo, saj se je šah prav v zadnjem obdobju razveseljivo razširil med našo mladino.

Ekipa ZSŠDI v Portorožu

To nedeljo se bo šahovska ekipa ZSŠDI udeležila moštvenega šahovskega turnirja med društvi Sežane, Kopra, Izole, Pirana, Sečovelj in ZS ŠDI iz Trsta, ki ga prireja šahovsko društvo iz Sečovelj v Portoružu, v Palece hotelu s pričetkom ob 9. uri. Turnir bo na osmih deskah, zaključil pa se bo še istega dne. Turnir prirejajo v počastitev OF slovenskega naroda in praznika dela.

Skupščina šahistov

IDRIJA — Primorski šahisti so v preteklih dveh letih svojo dejavnost usmerili predvsem utrjevanju in obnovitvi šahovskih društev, ki imajo vse pogoje za delovanje in katerih delo je zamrlo zaradi premajhne skrbi za mlajše delovoljne organizatorje. Primorska šahovska zveza si je prizadevala, da se še naprej razvija pionirski in mladinski šah ter nadaljujejo tradicionalni prijateljski stiki z zamejskimi šahisti v Italiji in Avstriji.

To je nekaj ugotovitev skupščine delegatov Primorske šahovske zveze, ki je bila v Sežani. Med 1.200 registriranimi šahisti zveze je 11 mojstrskih kandidatov in dva šahovska mojstra. Na skupščini so sprejeli tudi termine nekaterih pomembnih prireditev. Tako bo mednarodni moštveni četveroboj desetčlanskih ekip Pirana, Nove Gorice, Celovca in ZSŠDI 20. maja letos v Kulturnem domu v Trstu, člansko prvenstvo posameznikov Primorske pa se bo pričelo 25. maja v Cerknem. (Silvo Kovač)

Odbojka: danes prva tekma za prestop v C-2 ligo

Bor JIK Banka pred odločilnima tekmama

Odbojkarji Bora JIK Banke so zaključili letošnje prvenstvo D lige z osvojitvijo drugega mesta in si s tem pridobili pravico do igranja še dveh tekem z ekipo Gasilcev iz Pordenona, ki so nastopali v C-2 ligi in v skupini za obstanek osvojili tretje mesto. Skupni zmagovalec iz obeh srečanj bo v prihodnji sezoni nastopal v C-2 ligi.

Prva tekma med obema nasprotnikoma bo na sporedu že danes zvečer ob 20.30 na stadionu »1. maj«. Borovci imajo tako priložnost, da se po enoletnem premoru vrnejo v družbo tretjeligašev, vendar morajo prej izločiti ekipo iz Pordenona. Nedvomno so naši fantje v letošnjem prvenstvu dokazali, da znajo igrati in da lahko dosežejo potreben rezultat v ključnih trenutkih, kot je bil to primer v zadnji tekmi letošnjega prvenstva D lige, ko so si z zmago tudi zagotovili drugo mesto na končni lestvici. V

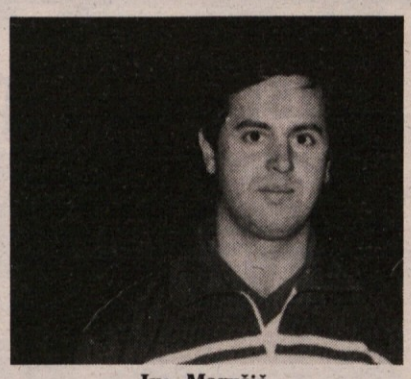

Ivo Marušič

današnji tekmi bo odločilna vsaka točka in set, saj bo vse to vplivalo na določitev končnega zmagovalca obeh srečanj. Psihološka prednost bi morala biti na strani naših igralcev, ki so letos skozi celotno prvenstvo igrali dokaj dobro in predvsem uspešno, medtem ko so gotje bili stalno v boju za obstanek

Po besedah trenerja borovcev Guida Neubauerja so gostje za njih prava neznanka, vendar meni, da po kvaliteti ne bi smeli biti boljši od njegove ekipe. Plavi so zadnji mesec zelo redno trenirali in odigrali precej prijateljskih tekem. Da bi se ekipa psihološko umirila, so se odpravili za en dan tudi v Poreč, kjer so imeli dva treninga na prostem in Neubauer pravi, da je ekipa dobro pripravljena in težko pričakuje obe tekmi, v katerih se bo odločilo celotno prvenstvo. Pričakuje težko tekmo, vendar upa, da bo končni izid šel v prid njegovim varovancem. Problemov s sestavo ekipe ni in tako bodo nastopili v popolni postavi, kar je bilo letos zelo redko v prvenstvu in to daje še dodatno upanje ekipi, da doseže tisti cilj, ki ga pred prvenstvom niso načrtovali.

domači šport

Danes

SOBOTA, 5. maja 1984

NOGOMET

CICIBANI

16.00 v Dolini: Breg - Domio; 16.00 v Čarboli: Chiarbola - Primorje.

MLAJŠI CICIBANI (play-off)

17.00 v Dolini: Breg - Soncini.

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

20.00 v Trstu, Ul. della Valle: Alabarda - Bor Radenska.

1. MOŠKA DIVIZIJA

20.00 v Trstu, Ul. Ginnastica: SGT - Bor.

KADETI

16.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor - Polet; 18.30 v Trstu, Miramarski drevored: Ferroviario - Breg.

MINIBASKET

17.15 v Trstu, Ul. Ginnastica: Alabarda - Bor A.

ODBOJKA

MOŠKA D LIGA

20.30 v Trstu, na stadionu »1. maj«: Bor JIK Banka - Gasilci Pordenon.

1. MOŠKA DIVIZIJA

20.30 v Gorici, Kulturni dom: Naš prapor - Soča.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, telovadnica Morpurgo: Cortina Sport A - Kontovel Electronic Shop.

UNDER 15 MOŠKI

16.00 v Trstu, telovadnica Visintini: VIS - Bor

UNDER 15 ŽENSKE

15.00 na Občinah, šola De Tommasini: Sloga B - Centro Olimpia; 18.00 v Trstu, rekreatorij Lucchini: Ricreatorio Nordio - Breg; 16.30 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor - Inter 1904 A.

Jutri

NEDELJA, 6. MAJA 1984

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Pierisu: Pieris - Vesna.

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Repnu: Kras - CGS; 16.00 pri Domju: Domio - Zarja; 16.00 v Vermeglianu: Vermegliano - Primorje.

3. AMATERSKA LIGA

12.00 pri sv. Sergiju: S. Sergio - Breg.

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Miljah: Fortitudo - Zarja; 9.45 na Občinah, Ul. Carsia: CGS - Breg.

KOŠARKA

MOŠKA C-1 LIGA

18.00 v Pistoii: Maltinti - Jadran.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 na Proseku: Lavoratori Porto - Polet; 11.00 v Trstu, Miramarski drevored: Ferroviario - Kontovel.

1. MOŠKA DIVIZIJA

19.00 v Trstu, Ul. della Valle: Sanitas - Breg; 8.15 v Tržaški športni palači: Baloncesto - Sokol.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

11.00 na Občinah: Polet - Gefidi.

KADETI

11.00 na Kontovelu: Kontovel - Barcolana B.

ODBOJKA

UNDER 15 MOŠKI

11.00 v Trstu, licej Galilei: Inter 1904 - Sloga.

ITALIJANSKI TENIŠKI POKAL

Poraz in zmaga za ŠZ Gaja

Z lepim vremenom se je tudi polno obnovilo delovanje teniške sekcije ŠZ Gaja. Začela se je tekmovalna kakor tudi rekreacijska sezona. Agonistični odsek Gaje se, kot vsako leto, udeležuje ekipnega tekmovanja za italijanski pokal.

Prvo srečanje je bilo v nedeljo z društvom Obelisco, ki je zmagalo s 4:2. Takoj zatem so gajevci popravili razmerje in na domačem igrišču premagali klub Ato z Občin z okroglim 6:0.

K. R.

● **ODBOJKA** — Danes bo na sporedu prva finalna tekma play off v italijanskem ženskem odbojkarskem prvenstvu. V Ravenni se bosta pomerili domača Teodora in Victor Village iz Barija.

V kvalifikacijah za odbojkarski turnir prijateljstva

Jamlje osvojile turnir na Goriškem

V organizaciji Komisije za odbojko pri TO ZSŠDI za Goriško, je bil v četrtek zvečer v telovadnici Kulturnega doma v Gorici kvalifikacijski turnir za »Pokal prijateljstva«. Kot smo poročali že v prejšnjih dneh, so se turnirja udeležile tri goriške moške članske ekipe, članice ZSŠDI in sicer Jamlje, Naš prapor in Sovodnje.

Najprej sta stopili na igrišče moštvi Našega prapora in Sovodenj. Sovodenjsi so na turnir prišli precej okrnjeni, zato se z ekipo iz vznožja Brd niso mogli enakovredno kosati, pa čeprav jim je uspelo osvojiti drugi set.

Okrnjenost sovodenjske ekipe je prišla še bolj do izraza v drugi tekmi večera, ko se je pomerila s šesterko iz Jamelj, ki v prvenstvu igra ligo vise od ostalih dveh ekip. Jameljci so tekmo z lahkoto dobili.

Sledila je zadnja tekma turnirja med Jamljami in Našim praporom, ki je odločala o prvem mestu in obenem o pravici do nastopa v drugem krogu kvalifikacij. To je bila najlepša tekma turnirja, saj sta bili, predvsem v prvih dveh setih, moštvi povsem enakovredni in sta osvojili vsako po en set. V tretjem, odločilnem setu pa je prišla do izraza večja izkušenost Jameljcev, ki so po našem mnenju popolnoma zasluženo osvojili tekmo in obenem turnir.

Ekipa Jamelj je torej zmagovalec goriškega turnirja in si je tako priborila pravico do nastopa v drugem krogu kvalifikacij, kjer se bo srečala s štandrežkim Valom in tržaškim Borom. Prvo in drugouvrščena ekipa s tega turnirja pa bo jeseni na Reki zastopala ZSŠDI na finalnem delu letošnjega »Pokala prijateljstva«.

IZIDI

Naš prapor - Sovodnje 2:1
(15:7, 13:15, 15:3)
Jamlje - Sovodnje 2:0
(15:0, 15:9)
Jamlje - Naš prapor 2:1
(15:9, 9:15, 15:4)

POSTAVE EKIP

JAMLJE: Soban, Gergolet, Ferfolja, Devetak, Antonič, Pernarčič, Bagon, Cotič.

NAŠ PRAPOR: Bevčar, F. in M. Sošol, Pahor, P. in D. Klanjšček, Mikluš, Legiša, Komel, Prinčič, Bensa.

SOVODNJE: Prinčič, Devetak, Cotič, Gulin, Butkovič, Cijan, Vižintin.

Vili Prinčič

Prvenstva v amaterskih nogometnih ligah v zaključni fazi

Vesna na težkem gostovanju v Pierisu

1. AMATERSKA LIGA

PIERIS — VESNA

V predzadnjem kolu letošnjega prvenstva, v katerem Vesni še vedno preti nevarnost izpada, čaka jutri Križane težko gostovanje pri ekipi Pierisa, ki je v prvem delu prvenstva praktično gospodarila na vrhu lestvice. Ob koncu prvega dela je Pieris imel že štiri točke prednosti nad drugouvrščeno Muggesano. V nadaljevanju pa Pieris ne igra več tako zanesljivo in to potrjujejo tudi izidi zadnjih devetih nastopov. V tem delu je furlanska enajsterica premagala le Sangiorgino, izbojevala kar pet remijev brez gola ter doživela tri poraze, zadnjega v nedeljo v Gradežu in prav s tem porazom jo je na vrhu lestvice dohitel San Giovanni. Razumljivo je, da bo enajsterica Pierisa tokrat odločno štartala na zmago. Za Vesno torej, ki se bori za obstanek v ligi, bo to res naporno in morda tudi odločilno srečanje, kajti tekmeci Vesne v boju za obstanek imajo razmeroma lažje naloge. Osvojitev ene točke v Pierisu bi bil za Vesno, ki bo čez teden dni gostila Ponziano, že izreden uspeh.

2. AMATERSKA LIGA

KRAS — CGS

Tudi v tem prvenstvu bodo igrali tekme predzadnjega kola. Kras - CGS bo nedvomno osrednja tekma kola, saj bo izid tega dvoboja dokončno odločil usodo Krasa, ki je praktično že obsojen na izpad, čeprav minimalne možnosti za obstanek v ligi še obstajajo. Razumljivo je, da mora Kras zmagati, kajti že remi bi obsodil Kras na izpad. Zgodi pa se lahko, da niti zmaga ne bi zadostovala Krasu, če Libertas in Campi Elisi, ki gostujeta pri Aurisini oziroma Radio Soundu, zmagata in tako ohranita tri točke prednosti pred Krasom. Zaradi tega vlada v taboru Krasa veliko razočaranje in zato je le upati, da bodo nogometaši kljub vsemu dali vse od sebe in z zmago ter ugodnimi ostalimi rezultati obdržali možnosti za obstanek.

DOMIO — ZARJA

Zarja, ki z uvrstitvijo nima problemov, bo lahko proti Domiu, ki ima enako število točk (29), igrala sproščeno. Izid v tem dvoboju bo posrednega pomena, vendar pa še vedno važen, saj si z zmago obe ekipi lahko popravita položaj na lestvici. V takih tekmah običajno pridejo na svoj račun navijači, ki lahko uživajo ob lepem nogometu ekip, ki v tekmah, ki ne odločajo o vrstnem redu, lahko pokažejo vse, kar znajo.

VERMEGLIANO — PRIMORJE

Proseška enajsterica je v zadnjih dveh nastopih (zmaga nad Domiom, remi proti Radio Sound), dobesedno presenetila. Tokrat pa res nima možnosti, da bi lahko prekrižala račune prvouvrščeni ekipi Vermegliana, ki ima za seboj pozitivno serijo, ki traja že 17 nedelj zaporedoma. V tej seriji je ekipa Vermegliana izbojevala kar 30 točk (13 zmag in 4 remije). Za podatek bi lahko dodali le, da je po 10. kolu bila ekipa Vermegliana na predzadnjem mestu lestvice s sedmimi točkami, Primorje pa na repu s štirimi točkami. Sedaj pa je Primorje še vedno na repu s 15 točkami, Vermegliano pa je z zlato serijo pozitivnih nastopov na vrhu s 37 točkami in z zmago proti Primorju, bi lahko še bolj utrdil položaj na lestvici.

3. AMATERSKA LIGA

S. VITO — BREG

Brežani, ki so v zaključnem delu prvenstva znatno popravili položaj na lestvici, proti S. Vitu startajo na remi, ker se dobro zavedajo, da nasprotnik sodi med močnejše ekipe te skupine.

GAJA — UNION

V poslednjem nastopu letošnjega prvenstva bo Gaja igrala zaostalo tekmo proti Unionu. Glede na to, da podlonjerska ekipa v tem prvenstvu ni dosegala vidnih rezultatov, je Gaja velik favorit v tem srečanju.

(B.R.)

obvestila

ŠK Kras

obvešča, da bo v okviru proslave 39-letnice osvoboditve danes, 5. maja, v organizaciji ŠK Kras MNOŽIČNI POHOD OB SPOMENIKIH NOB. Zbirališče ob 19.30 pred vaškim spomenikom v Gabrovcu. Vljudno vabljeni!

ZSŠDI TO za Goriško

poziva svoje člane, da se udeležijo jutri, 6. maja, spominskega pohoda v Števerjanu.

Šahovski turnir

jutri, 6. maja, ob 10. uri zjutraj prireja Società scacchistica triestina pokrajinski šahovski turnir za osnovne šole, za srednje šole in za dijake višjih srednjih šol. Turnir bo na sedežu Società scacchistica triestina v Trstu, Ul. Tarabocchia, 3.

Teniški odsek Gaje

sporoča, da se bodo v četrtek, 9. maja pričeli tečaji za najmlajše, ki bodo dvakrat tedensko čez celo sezono. Informacije in prijave zbira Karlo Rudež, telefon 763-229.

Na občnem zboru SK Devin so proslavili deseto obletnico ustanovitve

Bogata aktivnost članov kluba na vseh področjih

Smucarski klub Devin letos praznuje deseto obletnico ustanovitve. Ob tej priliki so imeli v sredo, 2. maja, 10. redni občni zbor kluba, na katerem so napravili obračun desetletnega delovanja in še posebej podroben obračun pretekle sezone. SK Devin združuje v svojih vrstah, preko 300 članov, ki so v preteklih desetih letih dosegli marsikatere uspehe, pri tem pa so se srečevali tudi s številnimi problemi, ki pa so jih večino uspešno prebrodili.

Iz predsedniškega poročila Maria Kralja je razvidno, da je bil SK Devin stalno aktiven pri delu z mladino in da je bilo v klubu vedno dovolj prostora za tiste, ki sta jim slovenski življenj ter mladina pri srcu in doseženi rezultati v desetletnem obdobju samo potrjuje njegove besede. Aktivnost kluba je zelo široka in zajema skirolkanje, nordijsko in alpsko smučanje in planinstvo. V svojih vrstah ima državnega prvaka na skirolkah, zelo dobre rezultate dosega tudi na naših tekmovanjih v alpskem smučanju, dve smučarki kluba pa sta se tudi udeležili državnega finala.

Po mnenju predsednika Maria Kralja pa je najvažnejše dejstvo, da so dali pobudo za ustanovitev združene zamejske smučarske ekipe, ki jo sestavljajo smučarji SK Devin, ŠD Mladina, ŠD Breg in SPDT. S pomočjo ZSŠDI so za to ekipo imeli demonstratorje iz matične domovine. Dosedanje izkušnje na tem področju to pobudo samo potrjujejo in želja vseh je, da bi se to sodelovanje med društvi še okrepilo, saj se lahko le z združenimi močmi enakovredno kosamo s predstavniki večinskega naroda. Kralj je v nadaljevanju svojega poročila poudaril tudi težave, s katerimi se srečujejo odborniki pri svojem delu in v bodoče bi bilo nujno potrebno, da priskočijo na pomoč tudi starši smučarjev, ki do sedaj niso bili aktivno vključeni v delovanje društva. Poleg tega pa bi bilo odbor društva treba okrepiti z mladimi močmi, ki naj bi predstavljale jamstvo za nadaljnje uspešno delo in razvoj smučarskega kluba Devin. Poseben problem pri njihovem delovanju predstavlja tudi sedež kluba, saj se sestajajo v eni sobi, ki je privatna last, zato upajo, da bo občinska uprava izpolnila svojo obljubo v zvezi z dodelitvijo ustreznih klubskih prostorov.

Na koncu svojega poročila se je dosedanji predsednik Kralj zahvalil vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je klub lahko deloval in dosegel tako uspešne rezultate.

Po predsedniškem poročilu, je sledilo podrobno tajniško poročilo Lucijana Sosiča, ki je orisal delovanje kluba v pretekli sezoni.

Tako so imeli odborniki kar 55 rednih sej, večkrat pa so se sestali tudi s predstavniki Smučarske zveze Slovenije, s smučarskimi učitelji iz Kranjske gore in imeli stalne stike z ostalimi zamejskimi društvi, ki se ukvarjajo s smučanjem, sodelovali pa so tudi s SK Snežnik iz Ilirske Bistrice in SK Lokve. Tako široko delovanje nujno zahteva okrepitev odbora, zato so na občnem zboru sprejeli sklep, da se devet članski odbor, kot ga predvideva statut kluba, okrepi še s tremi pomožnimi odborniki, ki naj bi omogočili bolj enakomerno porazdelitev nalog.

Planinski odsek kluba je v preteklem letu skupno s planinskim odsekom Sloge organiziral številne ture po Sloveniji in zamejstvu in pripravil program izletov za bodočo sezono.

Zelo aktivni so bili tudi skirolkarji, ki so na raznih tekmovanjih dosegli zelo lepe uspehe, dobro pa so tekmovali tudi pozimi, ko so v smučarskih tekih z dobrimi nastopi utrjevali ugled SK Devin.

Uspešni so bili alpski smučarji, ki so poleg drugih pomembnih rezultatov osvojili tudi letošnjo trofejo SP DT na zimskih športnih igrah kot najboljše društvo. Stalno so sodelovali tudi pri skupnih treningih in nastopih z združeno smučarsko ekipo, dve smučarki pa sta bili izbrani tudi za nastop na državnem prvenstvu v alpskih disciplinah. Smučarji so sezono zaključili v aprilu na Kaninu.

Iz zelo podrobnega poročila tajnika Sosiča je razvidno, da je SK Devin razširil svojo aktivnost tudi na telovadbo za odrasle in aerobiko.

Po tajniškem poročilu je sledilo še poročilo blagajnika in nadzornega odbora, ki je dal razrešnico staremu odboru. Po pozdravih gostov je bila na dnevnem redu razprava na poročila, ki pa je ni bilo, čeprav bi prisotni s svojo aktivno vključitvijo in morebitnimi predlogi lahko dali doprinos k še bolj uspešnemu delovanju kluba.

Na koncu je občni zbor izvolil nov izvršni in nadzorni odbor kluba. V izvršni odbor so bili izvoljeni: Mirko Škabar, Lucijan Sosič, Antonio Iori, Bruno Škerk, Ruggero Pieri, Dario Bensi, Edi Bernhart, Alojz Semolič in Jordan Purič, kot pomožni odborniki pa Bruno Franza, Bruno Metlikovec in Igor Dolenc. Nadzorni odbor pa bodo v naslednjem letu sestavljali: Srečko Paulina, Neva Godnič in Dorina Terčon. Novi odbor bo razdelil funkcije na svoji prvi seji.

(rg)

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. maja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ob popevkarskem tekmovanju Evrovizije

V Titogradu se malce bojijo da bi zmagala njihova pesem

TITOGRAD — *»Pripravljeni smo na vse, tudi na zmago« je samozavestno izjavil predstavnik titograjske televizije, ki bo letos na evrovizijskem popevkarskem tekmovanju zastopala Jugoslavijo. Potem je še bolj samozavestno »potarnal«: »Najbolj nas skrbi ravno prvo mesto, kajti kje bomo vzeli denar za prireditev evrovizijskega tekmovanja drugo leto, če bo naša popevka zmagala?«*

No, večina jugoslovanskih poznavalcev razmer v evropski zabavni glasbi takšnih skrbi nima, saj meni, da tako pocukrana in starokopitno narejena popevka menda ne more razvneti evropskega občinstva. Toda pri evrovizijskem tekmovanju se nikoli ne ve. Res pa je, da sta Izolda in Vlado, ki pojeta ljubezensko zgodbo št. 1 (številka ena je tu samo zaradi rime), lep par in da bosta na nastopu v Luksemburgu lepo oblečena (po garderobo sta skočila kar v staro Gorico, da bo bolj »evropska«).

Tudi letos, hvala bogu, pri izboru jugoslovanske popevke ni šlo brez škandalov. Za prvega je poskrbela že kar titograjska televizija, ki so ji po izbirnem tekmovanju v Skopju očitali, da je zmago svoji popevki »skuhala«. Jugoslovanska televizija namreč svojega predstavnika izbira z glasovanjem žirij v vseh osmih televizijskih studijih, ki sicer prispevajo po dve popevki. Zaradi sistema glasovanja (preglasovanja) imajo skoraj vedno več možnosti pevci, ki obvladujejo večji del (srbohrvaško govorečega) tržišča. Tako so Titograjčani sestavili reprezentanco po omenjenem kriteriju: nastopila (in zmagala) sta Vlado Kalember, pevec znane jugoslovanske pop skupine Srebrna krila in Izolda Barudzija, ki je lani spremljala zdaj že znanega Daniela na evrovizijskem tekmovanju (predlanskim pa je tam nastopila v skupini Aska). Potem so Titograjčani dodali še majčkeno taktiziranje s točkami in — recept je obrodil sadove.

Drugi škandalček se je razpočil, ko so iz turške televizije sporočili, da ne bodo predvajali video posnetka z jugoslovansko popevko, ker so v njem gole scene. No, Izolda in Vlado sta med kopanjem v deviško čistem črnogorskem morju resda pokazala nekaj kože, toda prizorček je bil prej kičast kot nemoralen, zatrjujejo neturški gledalci. Hoteli so pač narediti malo reklame za Črnogorsko primorje, tako kot že lani ob predstavitvi Danielove »Džuli«.

Žal, turških turistov si s posnetkom Črnogorci ne bodo pridobili, kar niti ni škoda, če vemo, kako dolgo so »turisti« iz Turčije v zgodovini že občudovali jugoslovanske lepote. Če pa bo »goli« video prinesel kaj več kot le bolj ali manj odmevne škandalčke, bomo seveda kmalu videli...

Z. Š.

Kristus ne pojde v ZDA

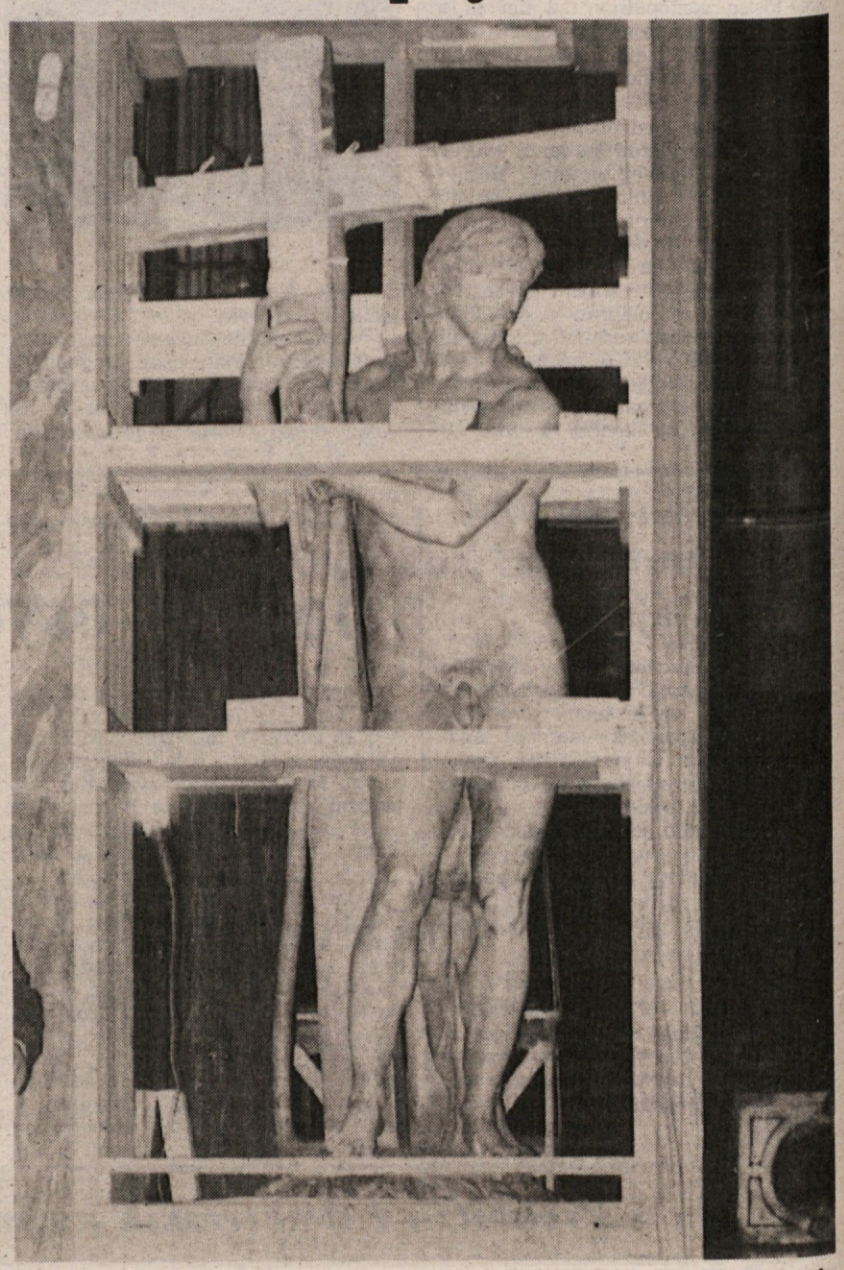

Kristusov kip, visok več kot 2 m, umotvor velikega kiparja Michelangela, je bil že v embalaži (telefoto AP), pripravljen na potovanje v ZDA, kjer naj bi ga razstavili na nekem sejmu v Louisiani, je pa vendar nasprotovanje nadzorništva nad kulturnimi dobrinami in javnega mnenja prepričalo ministra Gullottija, da je zadnji hip prepovedal nevarno potovanje

Maščevanje za stari greh

SAO PAULO — 88-letni brazilski upokojenec Jose Francisco Correa Da Silva je v preteklih dneh izvedel, da ga je njegova 85-letna žena varala. Toda varala ga ni v zadnjem času, ampak leta 1926, torej pred šestdesetimi leti.

Možakar se je na vso moč razjezil in je ženo v navalu silnega ljubosumja in maščevalnosti enostavno ubil.

Nikoli ni prepozno!

Prebivalci Alicudija protestirajo

Otok odrezan od sveta

LIPARI — Danes bodo prebivalci Alicudija, enega izmed Eolskih otokov v Tirenskem morju severno od Sicilije, začeli z res neobičajno protestno akcijo: pretrgali bodo vsak stik z zunanjim svetom prav zato, da bi svet ali bolje italijanske oblasti opozorili na vrsto vprašanj, s katerimi se že desetletja spopadajo brez uspeha. Kot je dejal predstavnik novoustanovljenega odbora za rešitev Alicudija Carlo Gallo, otočanom manjkajo najosnovnejše infrastrukture, ki bi jim omogočale kolikor toliko normalno življenje: nimajo primernega pristanišča, elektrike, cest, in niti zdravniške ambulante.

V prejšnjih dneh so se otočani obrnili s protestnima notama na predsednika republike Sandra Pertinija in na predsednika vlade Bettina Craxija, očitno pa ni ta njihova akcija kaj prida zalegla. Sicer pa so Alicudijci že večkrat v preteklosti izvedli dokaj spektakularne protestne akcije: tako npr. se ni nihče izmed njih udeležil zadnjih volitev. Ne kaže, da bi se katera izmed strank zaradi tega posebno vznemirjala: prebivalcev Alicudija je namreč vsega skupaj kakih sto, kar je očitno premajhen plen tudi za še tako vnete lovce na volilne glasove.

Razvoj kompjuterjev na račun delovne sile

STANFORD (ZDA) — Kdor upa, da bo kompjuterska doba zagotovila ogromno novih delovnih mest v prihodnjih enajstih letih, si mora kaj takega izbiti iz glave. To vsaj trdita dva raziskovalca ameriške univerze v Stanfordu. Po njunem mnenju bo ponudba v kompjuterskem sektorju precej nižja kot v drugih strokah. Do leta 1996 se bo v ZDA povečalo število zaposlenih pri vzdrževanju računalnikov za 53 tisoč mest, kar je že res 97 odstotkov več kot leta 1982, a že navadnih hišnikov in vratarjev bo čez 11 let za 779.000 enot več. Še večja pa bo potreba po drugih poklicih celo v terciarnem sektorju.

Oba raziskovalca že res napovedujeta bliskovit razvoj računalnikov, a ta sektor bo nudil le 6 odstotkov delovnih mest. Poleg vzdrževalcev se bo za 217 tisoč povečalo število kompjuterskih analistov, za 205 tisoč pa število programerjev.

Številke so torej kar se da zgovorne. Prevelikih utvar si ne sme nihče delati. Raziskovalca pa, kot kaže, nista analizirala posledic kompjuterske ere na zaposlitev v drugih sektorjih, saj že danes robotizacija proizvodnje marsikje znižuje zaposlitveno raven. Brez nje pa sodobna industrija ne bo mogla shajati, saj ne bo konkurenčna.

Vsekakor pa iz ZDA prihajajo vedno bolj odločni glasovi, da bi morala država prav tako kot kmetijstvo odločno podpreti tudi industrijo. Bodočnost je že res v informatiki, a ne samo pri njej.

Energetska neodvisnost Evrope z jedrskim »mini soncem«?

BRUSELJ — *Bo morda prav Zahodna Evropa kot prva na svetu uresničila »mini sonce«, ki bo po vsej verjetnosti glavni energetski izvor bodočnosti, ob katerem bosta tonila v pozabo premog in nafta. V Bruslju o tem modro molčijo, a vseeno z očitnim ponosom navajajo, da je EGS vsaj glede miroljubne vodikove fuzije za tri dolžine pred ZDA, Sovjetsko zvezo in Japonsko.*

To spodbudno vest so pred dnevi tudi uradno potrdili ob otvoritvi največje naprave za poskuse vodikove fuzije v angleškem mestecu Coolham. EGS je torej prešla v novo odločilno fazo, ki bi morala končno uresničiti prvo nadzorovano jedrsko fuzijo podobno oni v vodikovi bombi, s katero bi razvili energijo podobno sončni. Do sedaj so uspešno končali dve fazi. Končni cilj nadzorovane fuzije s pomočjo devterija in tritija pa je še daleč, saj je treba jakost električne energije v napravi povečati skoraj do 5 milijonov amperov. V tistem trenutku bi se temperatura v spojini obeh elementov zvišala na sto milijonov stopinj. Šele nato bi se začela prava fuzija, s katero bi se človeštvo dokopalo do neizčrpnega vira energije. V najboljšem primeru pa se bo to zgodilo šele čez kakih 15 let. Že sedaj pa je lahko Zahodna Evropa zadovoljna, saj ji je do sedaj uspelo doseči jakost 3 milijonov amperov. Uspeh je torej skoraj pred vrati. V tekmi za tem novim virom energije, ki v bistvu umetno uresničuje, kar se dogaja s soncem, bo torej Zahodna Evropa prva.

Trenutno je v svetu kar 23 podobnih projektov, a nihče ni prišel tako daleč kot zahodnoevropski. Ob vsem tem že marsikdo odprtih oči sanjari o trenutku, ko bo ta energija postala operativna. Nafta bi tako postala izključno kemijska surovina in ne več energetska. Evropa bi se dokončno otresla energetske odvisnosti, saj bi razpolagala z neizčrpnim virom energije. Pesimisti pa ob vsem tem navajajo, ali ne bo taka energija imela tudi stranskih negativnih učinkov, kot jih ima klasična jedrska energija.

Nova sovjetska atomska podmornica

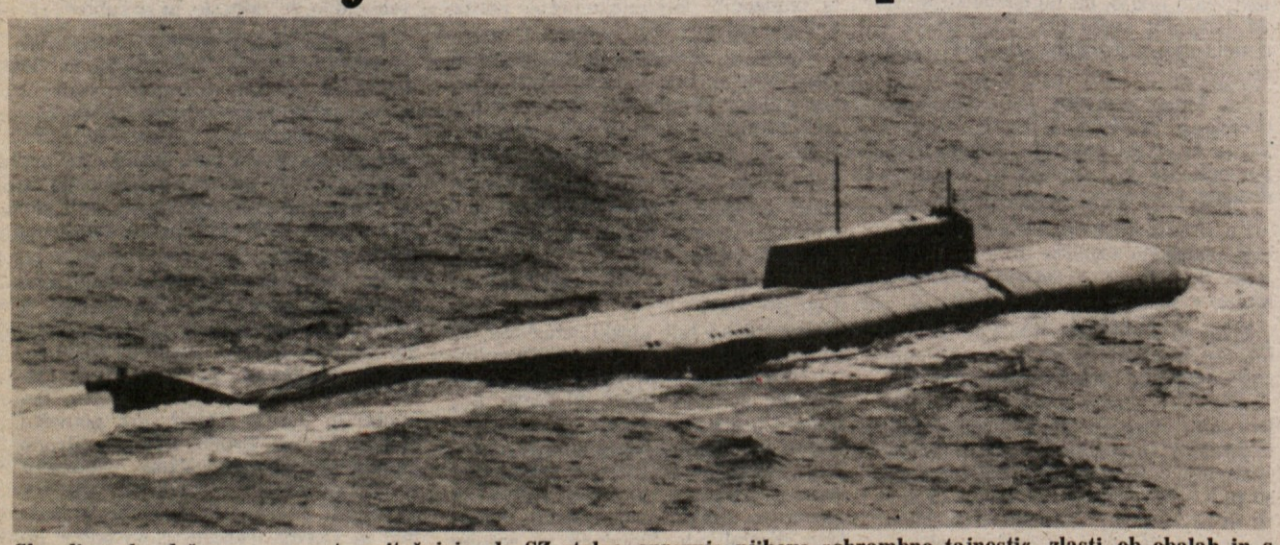

Skandinavske države se pogosto pritožujejo, da SZ stalno oprezuje njihove »obrambne tajnosti«, zlasti ob obalah in s podmornicami. Očividno se dogaja tudi obratno, saj slika (telefoto AP) prikazuje novo sovjetsko atomsko podmornico, ki jo je posnelo norveško špijonsko letalo

ZDA posodile Nevadsko puščavo za britanski jedrski poskus

LONDON — V Nevadski puščavi v ZDA je Velika Britanija izvedla svojo 16. poskusno eksplozijo atomske bombe. Prvi tak poskus je opravila leta 1962.

Britanske oblasti niso sporočile, kakšne jačine je bila bomba, sodijo pa, da je znašala njena moč med 20 in 150 kilotoni, torej v vsakem primeru več, kot je bila močna bomba, ki je uničila Hirošimo.

Poskusno eksplozijo so izvedli v globini 600 metrov, z njo pa naj bi »preskusili britansko jedrsko orožje«.

ZRN se pripravlja na najslabše

BONN — Pred nekaj dnevi so v prestolnici Zvezne republike Nemčije dogradili podzemsko protijedrsko bolnišnico. Zgradili so jo pod neko šolsko telovadnico nedaleč od vladne palače in v primeru potrebe bo lahko sprejela največ 500 ranjencev.

To vest je objavil glasnik bonnske vlade, mnoge druge podobne novice o protiatomskih zakloniščih pa so zadnje čase prišle v javnost tudi proti volji oblasti. Tako je npr. sredi aprila tednik »Der Spiegel« objavil poročilo o bunkerju, ki si ga je dala vlada zgraditi kakih 20 kilometrov od Bonna. Podatke je posredoval zdaj upokojeni delavec, ki je sodeloval pri njegovi izgradnji.